

Baigais gads

<http://home.parks.lv/leonards/BaigaisGads/lat/default.htm> (latviski)

<http://home.parks.lv/leonards/BaigaisGads/rus/saturs.htm> (krieviski)

<http://home.parks.lv/leonards/BaigaisGads/eng/saturs.htm> (angliski)

Priekšvārds.....	3
Baigais gads rāda un vēstī.....	3
Mocekļi un trimdinieki klusē.....	4
Tāds bija sākums	6
Uz Maskavu...Latvija bija nodota.....	14
Izrēķināšanās nebūs!	20
Visi uz vēlēšanām!.....	26
Plakāti, plakāti, plakāti... ..	34
Tā domāja un juta latvieši.....	46
Naktī uz 1941.g. 14. jūniju	50
Tā strādāja čeka	55
Zeme atvērās.....	65
Lūk viņi.....	74
Viņu bija neskaitāms pulks	80
Paziņojums.....	87
Baigā gada bilance	93

Priekšvārds

"Baigā gada" atkārtota izdošana ir ne vien slavējama un apsveicama, bet arī nepieciešama. "Baigais gads" laviešu tautas dzīvē saistās ar notikumiem, kuri nedrīkst būt apslēpti. "Baigais gads" ir pirmais un šobrīd vienīgais 1940. gada notikumu dokumentējums, precīza tā laika liecība bez jebkādas sasaistes ar pašreizējiem notikumiem Latvijā. Šo grāmatu nedrīkst uztvert kā aicinājumu uz kādu konkrētu rīcību vai nosodījumu kādai tautai. Tā ir vēstures atstāta liecība par tik maz dokumentāli attēlotiem 1940. gada notikumiem Latvijā. Tas ir traģisma pilns laika posms, un patieso vēstures notikumu sagrozīšana šodienas vajadzībām ir nepieļaujama.

Vēsturiskai, nerediģētai "Baigā gada" politiskai konjunktūrai nepieskaņotai atkārtotai publikācijai ir Dieva svētība, un nav nekāda pamata uzskatīt to par antisemītisku literatūru.

Mācītājs Kārlis Zuika

Baigais gads rāda un vēstī

«BAIGAIS GADS»

rāda boļševismu tādu, kāds tas īstenībā bija: viltū un melos slēpts, spīšanas nežēlības pilns, moku un asiņu kāriģs, cietēju vaidu alkstošs, bezgalīgs atriebībā un postā, neaptverams tumsonībā, izsmiekls prātam un godam, zaims tikumam - iznīcības zīme visam tam, ko cilvēce sasniegusi daudzos darba un cīņu gadu tūkstošos.

«BAIGAIS GADS»

vēstī par šausmām un postu, kas 1940. un 1941. gadā vēl reizi piemeklēja latvju tautu, kura kopš neatminamiem laikiem stāv Eiropas sardzē pret Austrumiem, pār ko, arvien saplākdams, laikmetu mijās šļācis gan tatāru ordu uzbrukuma vilnis, gan mēra sērgas trumainais lāsts, gan boļševisma nāvējošais tvans no visas pasaules aizdedzināšanai kurtā ugunsgrēka, un kas nesatricināmā ticībā atbild vislielākām briesmām un vislielākām nelaimēm: «No zemes šīs mēs izauguši esam, mums šajā zemē galvas jānoliek!»

Mocekļi un trimdinieki klusē

LAIKS ŠOVASAR VAIRS NEIES VECĀS SLIEDĒS,
BŪS PUĶES SKUMJAS, BIŠU MEDUS RŪGTS.
UZ TĀLIEM CIEMIEM KUMELŠ NETIKS JŪGTS,
UN JASMĪNS ZARAINS MAIJĀ NEUZZIEDĒS.

PAR VELTI SAULE DIENU TUMSU KLIEDĒS,
PRIEKS JĀŅU NAKTĪ NEATNĀKS PAT LŪGTS,
UN ROKĀ SAVĪTĪS ZIEDS TIKKO PLŪKTS,
BŪS KLAJUMS BAIGS, AIZ KATRA KRŪMA BIEDĒS.

VĒJŠ MIGLU SARKANU PĀR LAUKIEM DZĪS,
BEZ LAIKA KOKIEM AUGĻI NOKRITĪS,
PAR NASTU BŪS, KAS IR, UN TAS, KĀ NAVA.

PATS ZEMES DZIĻUMS TAUJĀTS PALIKS KLUSS,
JO PĀRVĒRTUSI ŪDENS AVOTUS
PAR VĒRMELĒM BŪS NODEVĪBA TAVA.

EDVARDS VIRZA

Zemes sulas riesās asnos un pumpuros, dzīvība tiecās atraisīt savu brieduma spēku.

Atdarījās iznīcības vārti. Latviešu zemi pārpludināja inde. Tā iesūcās zemē, piesātināja gaisu, asiņainiem tvaikiem aizklāja sauli, lai bērns, tikko dzimis, iezīstu to ar mātes pienu, lai sieva zaudētu savu roku spēku un tikuma slavu, lai vīrs pašā briedumā izkalstu un viņa gods un gara stiprums kļūtu kā prauls, kas nav vairs spējīgs ne jaunus asnus dzīt, ne pats savu svaru nest.

Nodzīsušai dzīvībai cilvēka roka tiecas celt pieminekli, un pati dzīvība atstāj pēdas dzīvājo starpā. Bet tas, kas nodomājis nīdēt, tas izskauž līdz galam, lai pat ne akmens neliecinātu, kur un cik liela bijusi šī nomaitātā dzīve. Jo kur moku ceļi iezīmēti asinīm un drupām, tur nepaliek vairs pat ne liecinieka, lai nebūtu neviena, kas to paustu par tiem, kam piederējušas šīs asinis, kāds gars ir uzcēlis šos drupās grautos namus.

Tāds liktens bija nolemts latvju tautai.

Kas bija tas izdzimums, kas spēja sakrāt tādu indi un izliet to pār latvju zemi?

Ikviens, kas paslēptuvē uzglūn upurim, ir nelietis, ikvienu, kas nakts tumsā no muguras ar dunci uzbrūk dzīvībai, sauc par slepkavu. Bet nav vēl vārda, ar ko apzīmē to baigo varu, kas pameta aiz sevis ģindeņus un drupas - tāpat kā nevar atrast vārda visam tam, kā drausmā esamība nespēj aizsniegt apziņas un prāta robežas. Jo šausmas, asinskārību un postu, ko nesa svešā vara, cilvēce vēl nebija ne jaudusi, nedz redzējusi.

Mocekļi un trimdinieki klusē, mokas rimst līdz ar nāvi, sāpju vaidus uzklausa debesis, bet pārestība, pazemojums un kauns, kas brēc pēc miroņu atņirgtajām lūpām viņu melnajās kapu bedrēs, nerims nekad. Viņu asinis mūžīgi alks atmaksas, un, viņu trūdus slēpdama, neapklusīs pati zeme, iekām taisnība, daba un Dievs nebūs nolīdzinājuši tās nodarītās gara un miesas sāpes, ko izcieta saistītā, atbruņotā, pazemotā latvju tauta sava pārbaudījuma moku stundā.

Zeme atdarījās. Tā atdeva upurus un atklāja šausmas, posta dziļumu un ciešanas, ko slēpa sevī baigais gads. Vārdi ir mēmi, lūpas nevarīgas, lai stāstītu pat to necilvēcības bezdibeni, kura malā stāvēja latvju tauta, nolemta pazudināšanai.

Tēli un liecības, ko mums atstājis šis laiks, lai runā paši. Un vārdi, ko tie saka, pēc atmaksas saukdami, lai nekad neizgaist no latviešu tautas apziņas.

Tāds bija sākums

- Nodedzinātā Latvijas robežsargu mītne Augšpils pagasta Masļenkos.

- Robežsarga Macīša apdegušais līķis.

- Robežsarga Puriņa sievas Hermīnes līķis.

- Robežsarga Beizaka līķis.

No nāves neizbēga arī robežsarga Puriņa dēls, kas mira no smagiem ievainojumiem slimnīcā, un robežsargs Čīmoško, kas krita reizē ar Beizaku. Pāri robežai bolševiki aizdzina 43 robežsargus un apkārtnes iedzīvotājus, kas mēģināja nodzēst aizdedzināto robežsargu mītni...

"...PADOMJU SAVIENĪBA VEDUSI UN TURPINA VEST AUGSTĀ MĒRĀ
LABVĒLĪGU, NOTEIKTU PROLATVISKU POLITIKU ..."

Padomju Savienības valdības
pazīnojums Latvijas valdībai

Резюме: **разногласия** ка

driven milder neurological signs. V&V

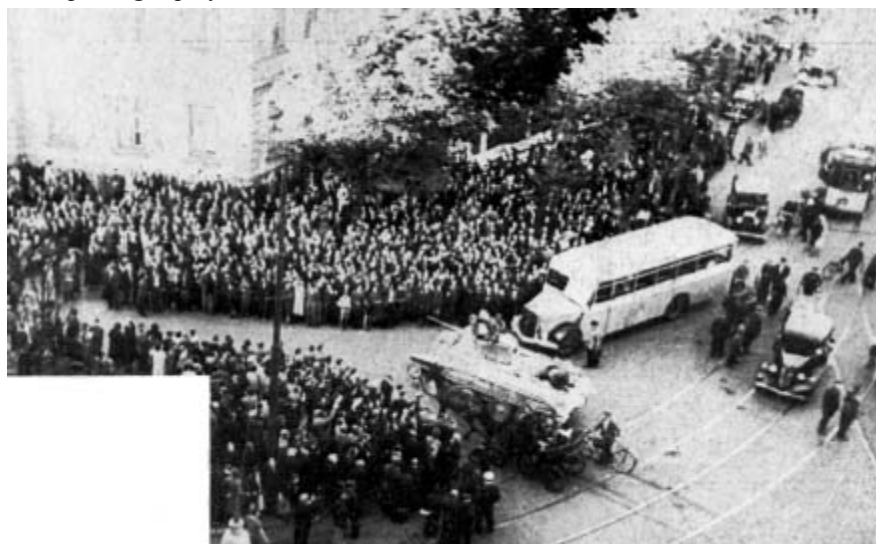
**Hitlers
satiksies
ar Musolini**

M. Berlins, 17. jūnija. Vācīšu radiostacijas šodien pārra. 17 minūšu specializācijas no Hitlera galvenā štāba par laupījuma dāvanu miera noslēgšanu starp Vā-

7

Pūļa inscēnētās nekārtības pie Rīgas prefektūras

... Bet no pagrīdes, boļševikos draugus jauzdama, cēlās "apspiestā tauta" - daži desmiti huliganu, recidīvistu un klaidoņu, un visā savā kopībā žīdi - "izredzētā tauta", lai uzbruktu latviešu policijai, kas gādāja par kārtības uzturēšanu ienākošā padomju karaspēka pārplūdinātajās ielās.

Sarkanā armija, kas bija ieradusies, "lai nodrošinātu PSRS un Latvijas savstarpējās palīdzības pakta reālizēšanas iespēju", ņēma pūli savā aizsardzībā (attēls vidū). Ar to padomju vara parādīja, kam tā grib sniegt "savstarpīgo palīdziņu": latviešu tauta tā nebija.

Drūmi klusēdami, latvieši gar ielu malām nolūkojās drāmā, kuras beigu cēlienu tie vēl nespēja nojaust.

Aina pie Galvenā pasta Rīgā boļševiku ienākšanas dienā

Uzbrukumi policijai, Latvijas armijas karavīriem un virsniekiem notika visā galvaspilsētā, visā zemē. Uz policiju meta akmeņus.

Pēc pūļa izklīdināšanas viss laukums pie stacijas un Rīgas prefektūras bija akmeņiem nosēts.

Neapzinīgiem pilsoņiem par satiksmes un kārtības traucēšanu būs jāiet cietumā

Rīgas prefekts K. Jaunarājs administratīvā kārtā par satiksmes, miera un kārtības traucēšanu aizvalkar uz ielas mums draudzīgā padomju karaspēka ienākšanas dienā sodījis ar 1000 ls vai 3 mēnešiem arestā Genechu Kreinesu no Avotu ielas 35-55, Dāvidu Golbergu no Stabu ielas 46-48, Iciku Gelbartu no Visvalža ielas 3-a un Heimu Klackinu no Stabu ielas 51. Ar 3 mēnešiem arestā sodīts Aleksandrs Kadikis bez noteiktas dzīves vietas. Ar 500 ls vai 3 mēnešiem arestā sodīts Jānis Bērziņš no Tvaika ielas 15, Grigorijs Varskiņš no Purva ielas 9, Jānis Tomsons no Vilku ielas 3, Pēteris Vasiļevs no Latgales ielas 89, Abramijs Gemjanovs no Lazdonas ielas 11, Pāvils Kapkova no Dzirnau ielas 169 un Terentijs Minova no Brīvības gatves 239. Ar 300 ls vai 2 mēnešiem arestā sodīts Leibs Meierovics no Kr. Barona ielas 2, Girts Kantors no Katoļu ielas 17, Stanislavs Mazlovskis no Akmeņu ielas 8, Soloms Kaplāns no Krasta ielas 39, Teodors Avanešova no Hapšalas ielas 14, Augusta Pauders no Kr. Barona ielas 20, Eduards Skadulis no Baznīcas ielas 34 un Roberts Lūsis no Stabu ielas 46-48. Ar 200 ls vai 2 mēnešiem arestā sodīts Jānis Šmuis no Līves ielas 18, Dimitrijs Kalinova no Līves ielas 18, Pauls Priede no Krāsotāju ielas 11 un ar 100 ls vai 1 mēnesi arestā Jūlijs Fridlenders no Sempētera i. Visām šīm personām spriedums arī nekavējoties izpildīts.

Bērni vasaras atpūtā

nosētas bērnu daļa rosīgi pilsētas bērnu nosūtīti atpūtā laukos. 1935. g. nosūtīti 2025 bērni, 1936. g. jau 4000 bērnu. Sūtīta vairāk kā dienai dar-

Vācu austrumu mese apvienota ar lauksaimniecības izs

25. vācu austrumu m-

Latviešu iestādes, boļševiku tikumus nepazīdamas, vēl centās rīkoties pēc pastāvošiem likumiem, būdamas pārliecinātas, ka nekārtību cēlāji sodāmi.

Tie bija rūgti maldi. Padomju sūtniecība paskaidroja, ka tā ar Sarkanarmijas vienību sagaidīšanu Rīgā visai apmierināta.

Sodīto uzvārdi liecina, pie kādas tautības piederēja vairums daunoņu.

Visi šie notikumi dabūja savus sedzējus. Nodibinājās jauna valdība, kādu Maskava gribēja. Pa kreisi: ministru prezidents prof. Kirchenšteins uzrunā pūli, tālāk ministri Pēteris Blaus un Jūlijs Lācis. Manifestanti prasīja un arī panāca Latvijas komunistu partijas legalizēšanu. Vidū: partijas vērīgā auss 1. sekretārs Kalnbērziņš-Zaķis, kas rūpīgi uzklausa "tautas taisnīgās prasības" - patiesībā Maskavas pavēles.

KAS BIJA ŠĪ TAUTA?

Plakātu valoda un prasību raksturs to skaidri liecina.

Visu Maskavas
nodomāto notikumu rīkotājs
PSRS Tautas komisāru
padomes priekšsēdētāja
biedrs Višinskis (pa kreisi)
"draudzīgi" apsveica
manifestantus, izteikdams
pārliecību, ka Padomju
Savienības un Latvijas karogi
nākotnē draudzīgi plīvos
blakus. Šī nākotne atklāja,
cikalti bija viņa meli un cik
ciniski nodomi slēpās aiz
tiem.

21. jūnijā latviešu
strādniekus un ierēdņus ar
varu izdzina uz ielām "priekša
manifestācijā", lai tie kopā ar
žīdiem suminātu savus
nākošos slepkavas. Padomju
vara, reiz jau ņēmusi savā
aizbildniecībā huliganisku
pūli, no cietumiem izlaida arī
par pretvalstisku darbību
ieslodzītos. Jā, Latvijas
valdībai nebija ienācis prātā,
ka PSRS savu "prolatvisko
politiku" grib dibināt uz
Latvijas valsts
ienaidniekiem... Ar šo aktu
sākās pirmās manifestācijas
Rīgā, un no šī kodola vēlāk
izveidojās padomju varas
balsti.

Žīdu pūlis gaida izlaižam politiskos ieslodzītos no Centrālcietuma Rīgā

Cietumnieku pirmais gājiens

Cietumnieki, žīdu pūļa un ar varu izdzīto manifestantu pavadīti, iznāca ielās.

Kāds cietumnieks uzrunā pūli manifestācijas laikā. Viņa seju apzīmogojis naidis un iznīcināšanas kāre.

Šai ziņā cietumnieki un žīdiskais pūlis sapratās; tie meklēja īstos draugus īstajā vietā, pulcēdamies pie Padomju Savienības sūtniecības Antonijas ielā, kur boļševiku vietējie algotņi pildīja Maskavas diktētos plānus. Plašajām tautas masām nebija ne jausmas par to raksturu. Daudzi pat domāja, ka boļševisms varbūt šais 23 gados būs mainījies uz labo pusi.

Bet žīdi tam uzgavilēja (pa labi). Viņu "liesmainie sveiciens atbrīvotājiem"

KĻUVA SAPROTAMI TIKAI VĒLĀK

*Aina pie Padomju Savienības
sūtniecības Rīgā*

No Zviedrijas atgriezās izsūtītie vai izbēgušie pretvalstiskie bolševistiskie elementi. Velti pieminēt, ka to vairums bija žīdi (pa labi).

Bijušos Spānijas pilsoņu kara sarkanās frontes brīvprātīgos cīnītājus apsveica žīdu amatvīri (pa labi apakšā).

Tai pašā laikā Sarkanarmijas karavīri rīkoja izrādes un priekšnesumus pilsētas dārzos un laukumos, rādīdami savu "kultūru" un novērsdami ļaužu uzmanību no posta ceļa, uz kura bija uzvesta latviešu tauta. Viss risa pēc plāna.

Satikās visi, kam rūpēja Latvijas valsts un tautas iznīcināšana, zemes nopostīšana un vērtību izputināšana.

Uz Maskavu...Latvija bija nodota

Prof. Kirchenšteins ar PSRS sūtni Latvijā V.Derevjanski Rīgas stacijā, izbraucot uz Maskavu.

UZ MASKAVU!

Oficiālā statistika rādīja, ka, neskatoties uz Saeimas vēlēšanu piespiedu raksturu, no balsošanas atturējusies ievērojama balstiesīgo daļa. Tādēļ padomju vara, vienkārši izdomājot faktus, noapaļoja vēlēšanās piedalījušos skaitu uz gandrīz apaļiem 100% vēlētāju. Piespiedu kārtā nebrīvās vēlēšanās Saeimā ievēlētie deputāti pēc Padomju Latvijas pasludināšanas spēra soli tālāk, nododami savu dzimteni baigam liktenim: tika nolemts pievienot Latviju Sociālistisko Padomju Republiku savienībai.

Valsts prezidenta vietas izpildītājs prof. Kirchenšteins saņēma uzdevumu izlūgties Maskavas žēlastību šī lēmuma izpildīšanai.

Tas nu bija padarīts. Viss, kas kavēja boļševiku nodomus, bija noārdīts.

Ko tas īsti nozīmēja, vislabāk liecināja žīdu prieks. Latviešu tauta apzinājās pienākušu savu pārbaudījumu vissmagāko brīdi.

Delegācijas pavadītāji žīdi.

Maskavā zemiski sen iecerēto notikumu gaita sasniedz savu kulmināciju: LATVIEŠU TAUTA AR VARU TIKĀ PIEVESTA PIE SLIEKŠŅA, AR KURA PĀRKĀPŠANU BIJA NOLEMTS UZ VISIEM LAIKIEM DZĒST TO NO DŽĪVO TAUTU SARAKSTA.

Žīdi gaviļēja. 5. augusta manifestācijas izvērtās par žīdu nacionālajiem svētkiem.

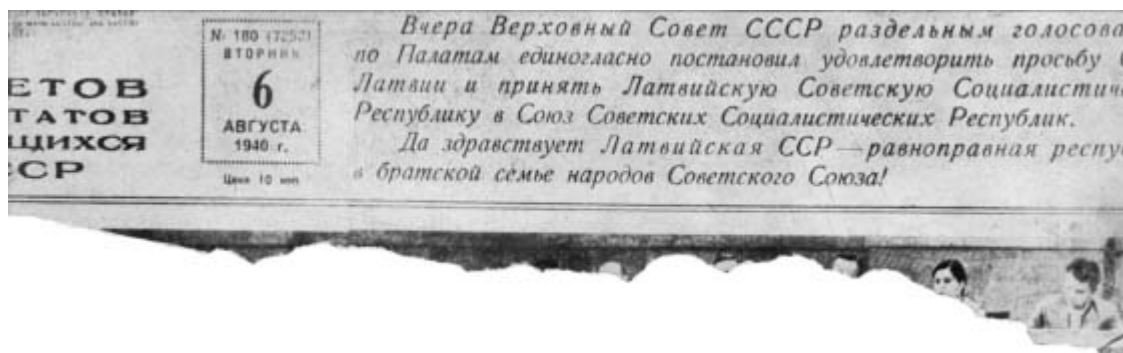

Tādi bija žīdu sabiedrotie: piedzērušie 5. augusta manifestācijās

Nevienam nebija noslēpums, kāds būs prof. Kirchenšteina brauciena rezultāts - šis akts bija pēdējais cēliens veikli inscēnētajā drāmā, kam vajadzēja parādīt visai pasaulei, ka pati latviešu tauta «karsti vēlas iekļūt Padomju Savienības tautu saimē». Manifestantu prasības - pievienot Latviju Padomju Savienībai tai pašā dienā tika paziņotas Maskavā, kur jau atradās Kirchenšteins. Bet Maskava arī bez tā un pirms tam jau zināja, ko tā grib un kas darāms

Žīdi prasa Latvijas pievienošanu Padomju Savienībai.

Viss notika, kā paredzēts: 5.augustā izšķīrās Latvijas liktenis.

LATVIJA BIJA NODOTA

ŠAI DIENĀ BEIDZA EKSISTĒT
LATVIJAS VALSTS

Viņi priecājās visvairāk.

Kā izsmiekls skan "Izvestijas" 6. augusta rindas:

«Vakar PSRS Augstākā padome atsevišķā balsošanā pa palātām vienbalsīgi nolēma apmierināt Latvijas Saeimas prasību un uzņemt Latviju PSR Padomju sociālistisko republiku savienībā.

Lai dzīvo Latvijas PSR - līdztiesīga republika Padomju Savienības tautu brālīgā saimē!»

Nākošās dienās žīdi atkal gaviļēja, gaviļēm nebija robežu. Bet latviešu tauta, 7. augustā "pateicības" manifestācijām izdzīta, drūmi klīda ielās. Kopš šī brīža tai vairs nebija brīvas gribas, viņas liktenis bija pilnīgi ielikts Maskavas rokās. Latviešu tautai atlikās tikai viens ceļš - tā saslēdzās ciešāk un lepni paceltu galvu, tēvzemes mīlestības apgarota, gāja pretim savam mocekles liktenim.

Manifestantu gājiens 7. augustā pie operas Rīgā

Latvijas valsts prezidenta vietas izpildītājs un ministru prezidents profesors A. Kirchenšteins

Šis vīrs, lai darītu latvju tautas rupji viltotu gribu ticamu, liekulīgi meloja:
«Latviešu darba tauta cieta no bezdarba, dzīvoja pusbadā... par katru mēģinājumu
dabūt sev tiesības cilvēcīgai dzīvei un kļūt par sava likteņa noteicēju tā samaksāja ar
savām ciešanām un mokām, ar savu labāko dēlu un meitu ieslodzīšanu cietumā un
katorgā... tikai iestāšanās Padomju Sociālistisko Republiku Savienības sastāvā
nodrošina mūsu valsts īstenu suverēnitāti, mūsu rūpniecības, mūsu lauksaimniecības,
mūsu nacionālās kultūras patieso uzplaukumu, spožu un varenu Latvijas tautas
materiālās un kultūrālās labklājības kāpinājumu...»

Jaunā vara bija nodibināta. Atlika gādāt par tās uzticamiem sargiem un balstiem. Jau darbojās policijas palīgdienesta institūts «PD» (pa labi). Atskaitot retus izņēmumus, tajā saplūda sabiedrības padibenes: zagļi, kramplauži, blēži, un no tā vēlāk izveidojās Tautas milicija. Bet pašu jauno drošības iestādījumu organizēšana un pārvaldīšana tika uzticēta židiem un rūdītiem noziedzniekiem.

Kriminālās policijas pārvaldes ziņas par sodīšanu

Kriminālās policijas pārvaldes ziņas no

Uzvārds *Čipe*

Vārds

Kriminālās policijas pārvaldes ziņas par sodīšanu.

Uzvārds *Bučinskis*

Vārds *Izaks*

Dzimis *1901. g. 12.*

Dzimis, vieta *Rīga*

Pavalstniecība *Latvija*

Uzvārds *Valmanis d.*

estādes sodīts	Pēc kāda soda lik. panta
1901. g. 12. mēst. 2px, 51p, 53/21.9)	S. l. 616 p. 1a
1901. g. 12. mēst. 2px, 51p, 53/21.9)	S. l. 581 p. 1. d. 51p.
1901. g. 12. mēst. 2px, 51p, 53/21.9)	51p. 616, 1. d. 2px

4. *Apraksts. Kriminālās policijas pārvaldes ziņas par sodīšanu. 15. III 30. # 8350.*

Strādnieku gvardes un Tautas milicijas organizētājs Rīgā, vairākkārt sodītais žids Izaks Bučinskis (apakšā)

Policijas pienākumus uzņēmās jaundibinātā Tautas milicija, taču ne cīņai pret noziedzniekiem - šis jēdziens bija zaudējis jēgu pēc tam, kad kriminālistus izlaida no cietumiem un nodeva viņu rokās drošības iestāžu vadību. Miličiem vajadzēja prast šaut, lai īstā brīdī vērstos pret saviem tautiešiem.

Tautas milicijas apmācības šaušanā

Ne lāgā lasīt, ne rakstīt mācēdami, tie ielās kontrolēja gājēju dokumentus, meklēdami jaunās varas ienaidniekus. Par tādu uzskatīja ikvienu pieklājīgi ģērbusos inteliģenta izskata pilsoni.

Strādniekiem izdeva ieročus, nodibināja strādnieku gvardi. Tās rindās stājās arī sievietes, kam vajadzēja kļūt par krietnām plintniecēm.

Miliči kontrolē gājēju dokumentus Rīgas ielās

Strādnieku gvarde ierindā, Maskavas delegāciju izvadot

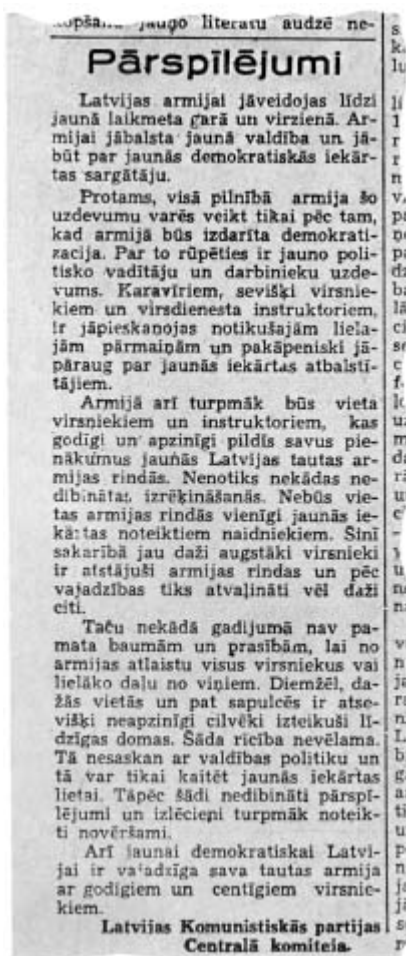
Aizdomu novēršanai, savas personīgās drošības labā, gvardē glābiņu meklēja daudzi latviešu strādnieki, kam ar boļševismu nebija nekāda sakara.

Strādnieku gvardistes

Lai rastu attaisnojumu šai bruņotai organizācijai, boļševiki izdomāja briesmu stāstu par sabotieriem un kaitētājiem. Gvardi sargāja fabrikas no izdomātā spoka.

Izrēķināšanās nebūs!

PERSONAS UN ĪPAŠUMA NEAIZSKARAMĪBA NODROŠINĀTA!

Šais nedaudzajos vārdos slēpās boļševiku nelietību visbaigākais cinisms. Jau pašā iebrucēju valdīšanas sākumā kā uguns izplatījās vēsts par pirmajām apcietināšanām. No ieslodzījuma atbrīvoto recidīvistu, kriminālnoziedznieku, boļševiku aģentu, spiegu, nelegālistu un nodevēju vietā cietumu kameras pildīja latviešu patrioti. Ja latviešu kārtības sargus apcietināja par to, ka, dienesta pienākumus pildīdami, tie bija gādājuši par kārtības uzturēšanu žīdu un viņu sakūdītā pūļa patvarībām pakļautajās ielās, tad ikvienu citu latvieti ieslodzīja par to, ka tas nēsājis karavīra, robežsarga vai aizsarga formu, ka tas vadījis kādu Latvijas valsts iestādi, ka tas tiesājis pēc pastāvošiem likumiem un, visbeidzot, vienīgi par to, ka tas klaji un bezbailīgi apliecinājis savu piederību latviešu tautai. Tai pašā laikā boļševiku mācība sludināja tautu brālību un vienlīdzību!

Nemiens un savīļņojums tautā auga. Līdz šim piedzīvoto, ciniski aukstasinīgā mierā sagatavoto notikumu apmulsinātā un dziļi satricinātā, tā stāvēja nezināmas nākotnes priekšā, jauzdama briesmu tuvumu. Iebrucēju vara cīnījās ar tautas neuzticību un naidu. Izrēķināšanās nebūs! Tai bija jāsaka un jāsaka nevis kā varai, kam rūp nostiprināt un izveidot savu autoritāti, kam svarīgi iegūt tautas uzticību, bet gan, - izmantojot jau esošās un no jauna tiši provocētās pretrīkības, lai izsekotu savam īstajam nodomam:

IZNĪCINĀT «KAITĒTĀJU ELEMENTU»

ŠIS ELEMENTS BIJA

VISA LATVIEŠU TAUTA

Izrēķināšanās nebūs! Šais vārdos ietverti vissaltākie boļševiku meli, visdrausmīgākie nodomi, par kuriem nav baigāku visā viņu valdīšanas gadā. Aiz uzticības un padevības, ko šiem vārdiem it kā bija jānodibina, slēpās boļševiku īstais nolūks - iznīcināt latviešu tautu.

KAD PĒC GADA ATVĒRĀS ZEME,
ATKLĀJĀS PATIESĪBA, UN TĀ BIJA
DRAUSMĪGĀKA PAR VISU IEDOMĀTO
UN NOJAUSTO

26. starptautiskā boļševiku jaunatnes dienā Latvija atkal bija spiesta manipulēt. Skolu jauniešus ar varu izdzina ielās: boļševikiem bija jārāda pasaulei, ka tauta, un sevišķi jaunatne, saprot un mīl jauno laiku, ka tā «brīvi un nepiespiesti izsaka savu prieku par padomju varas nodibināšanos». Piespiestās manifestācijas bija labākais līdzeklis šī viltus efekta radīšanai. Ielas pieblīvēja žīdiskā gaumē un raibumā darināti aģitācijas maketi (pa labi), par kuriem tika izdota milzu nauda. Un visskaļākie brēcēji, visugunīgāko prieku apliecinājuma paudēji atkal bija žīdi - izredzētā tauta, vienīgie patiesi brīvprātīgie manifestanti (apakšā).

«Netiks skarta darba zemniecības zeme, lopī un inventārs!»

Moskavas metro - stacija «Aeroports».

Darba zemnieki! Turpiniet mierīgi savu darbu

Zemkopības ministra agr. J. Vanaga radiorunā

Zemkopības ministrs agr. J. Vanags vakar radiofonā teica šādu runu:

Darba zemnieki! Es sveicu jūs atbrīvotā Latvijā! Atkal pēc ilgām ārauga un tumsonības gadiem mēs jutāmies tiesiski un brīvi cilvēki. Arvien ar dziļām pateicības jūtām atminēsimies, ka šo brīvību mums devusi mūsu sabiedrības Padomju Savienības varonīgā un spēcīgā Sarkanā Armija. Tādēļ strādniecības un darba zemniecības draudzība ar Padomju Savienību būs mūžīga, jo neizvaramā Sarkanā Armija ir droša kila, ka mūsu brīvība ir nodrošināta. Latvijas proletariats un darba zemniecība ir sadēgušies nesalaucama loka. Šo loku mēģina laužt un dragāt gāstas un padzītās klišes diendieri un algoņi, kuri ar vienkrātņākiem līdzekļiem grib atraut darba tautu — zemniecību. Šie tumsoni, uzurpatori un tautas atkritumi vēl nav galīgi satrikti un iznīcināti. Vieni, sakauto tautas nodevēji mudināti un algoti, lēn pie jums un mēģina jūs atraut no kopējā tautas kodola ar visādu baumu un melu ziņu izplatīšanu. Jums tiek čukstēts, ka tagad turpināt ražošanu vairs nēsot nozīmi, ka zeme un inventārs tiksot konfiscēti un jūs paši tiksot sadzīti kolhozos, ka notiksot starp Padomju Savienību un Vāciju bruņota sadursme un ka mēs neizbegami tiksot nāpōstīti. Šādas un tamlīdzīgas baumas zēl un plaukst. Šim baumām nav gadījuma raksturs, bet tās tiek izplatītas ar ziņu, lai grautu un

Plašs Sarkanarmiešu sarīkojums Mežaparkā

Sedien plkst. 18 Mežā parkā (pie Saules dārzā) visiem Ri-

dezorganizētu mūsu ražošanu, tā sagādājot grūtības mūsu jaunajai tautas valdībai.

Laukstrādnieki, sīkzemnieki, jaunsaimnieki, darba zemnieki un visi pārējie godīgie lauksaimnieciskā darba darītāji. Nepadodieties provokācijai! Sekojiet un klausiet tikai mūsu tautas valdības norādījumiem un rīkojumiem. Sekojiet presē, lasiet komunistiskās partijas laikrakstu «Cīņa». Tur jūs gūsiat pareizos norādījumus un informāciju. Komunistiskā partija ir deklarējusi, ka netiks skarta darba zemniecības zeme, lopī un inventārs. Nebūs arī nekāda zemnieku piespiedu kolektivizācija. Ražošanu nedrīkst sašaurināt, bet tai arvien jāpieaug. Mēs spersim pret visiem tiem drakoniskiem soļiem, kas samazina un izkauj mājlopus, tāpat netiks pielauta pārējo sīko mājlopu apkaušana. Nebisties no cenu samazināšanās rudenī. Cenas rudenī nebūs zemākas, jo ar Padomju Savienības garnizoniem ir slēgti līgumi, kas stabilizēs tirgu velama līmenī. Mēs mēģināsim noslēgt līgumu ar Padomju Savienību par piena lopu eksportu. Tas dos laukiem jūtamu ienākumu. Ganību stāvoklis — sausuma dēļ — pašreiz ir bedrīgs, tādēļ jau tagad mēs slēg-

kiem, kuru strādnieki, l nav tureti par cilvēkiem, lielsaimnieki, kas uzsk strādnieku par vergu. Šo veicināja bijušā klišē. Šo mēs esam nobīdījuši, vis klišē šakāvuši un padzinu pat iznīcināsim un salauzī šu lielsaimnieku iedzīvoša uz laukstrādnieku algu un šanas rēķina.

Zemes sadalīšanas komisija darbā

Latviešu zemnieks piedzīvoja, ka nojautās nebija vīlies: bezzemniekiem piešķīra pa 10 ha uz veco zemes īpašnieku rēķina. Laukos izbrauca komisijas un no viņu zemes, ganāmpulka un inventāra atņēma tik, cik bija lemts jaunajam zemes ieguvējam - lai tā saimniecība nebūtu dzīvotspējīga. Šīs pārejas rezultātam vajadzēja būt kolhozam. Tādā kārtā tika aplaupītas pavisam 10.140 saimniecības.

Un kaut gan jauni lozungi un solījumi arvien skaļāk tika mesti tautā, neviena tiem vairs neticēja. Neviena latviešu zemnieks neticēja, ka lauksaimniecība tiks pasargāta no padomijas apstākļiem. Viņa rokas nolaidās, jo viņš paredzēja savu likteni. Tādēļ boļševikiem bija jāmelos, lai kaut cik maskētu savus nodomus. Zemkopības ministrs to darīja labprāt.

«Par Marksa-Engelsa-Ļeņina-Staļina lietu...»

Strauji, apzināti, mērķtiecīgi un pēc Maskavā izstrādāta plāna bolševisma inde tika aizvien dziļāk ieplūdināta saistītās tautas miesā, aizvien vairāk un tiešāk apdraudot tautas dzīvības isto nesēju un spēka apliecinātāju – garu. Blakus kliežošai agitācijai, kas nomāca ļaudis skaļās manifestācijās, uzmācīgi un neatlaidīgi brēkdama žilbinošos plakātos un laikrakstu slejās, bolševisma idejas pa rūpīgi izdomātiem ceļiem tika ievadītas arī skolās, augstākās mācību iestādēs un aizsniedza arī Latvijas universitāti, tā pakļaujot šo ideju posta varai visu jaunatni – ikvienas tautas veselāko, pozitīvāko spēku. Tika nodibinātas jaunas, vēl pasaulē nepazītas «zinātnes» – marksisma-ļeņinisma katedra, Teoloģijas fakultāti un filozofijas nodaļu slēdza, vecos, cienījamos mācību spēkus atlaida vai apcietināja, to vietā saistot jaunus, par kuŗu vienīgo izglītību liecināja «sarkanās profesūras institūta» diploms. Šī iestāde sagatavoja

bolševisma ideju propagandai sevišķi apmācītus vīrus, kas bieži neprata pat lāga rakstīt, bet viņu stažu nosacīja pierības ilgums partijai un cietumā pavadīto gadu skaits...

Šos vīrus bija nolemts padarīt par latviešu jaunatnes audzinātājiem un vadītājiem...

Blakus minētajiem jaunievedumiem nodibinājās Latvijas komunistiskās jaunatnes savienība, kuŗas uzdevums bija bolševizēt latviešu jaunatni. Bet lai to varētu pienācīgi veikt, bija nodoms sagandēt jauniešus jau no pašas bērnības, ko mēģināja panākt, iesaistot tos jaundibinātajā Pionieru organizācijā.

Ačģurnību, melu un izmantošanas vilnis nobruka arī pār fabriku strādnieku un iestāžu ierēdņiem: sākās darbs pēc grafika un plāna – šis nekad dzīvē neizpildāmās, nederīgās sistēmas; tika ievadīta stachanoviešu kustība – šis mākslīgi radītais darba ražības celšanas līdzekļu un tehnisko jauninājumu meklēšanas drudzis; tika nodibināta darba ražības sacensību sistēma starp uzņēmumiem un fabrikām – šis nekrietnākais strādnieku gribas viltošanas un izmantošanas paņēmieni, kas pašu bolševiku noteikto 8 darba stundu vietā nereti lika strādāt divtik daudz; tika radīta trieciennieku kustība – šis nelietīgais līdzeklis strādnieku darba spēka izsūkšanai...

Un tai pašā laikā, gādādamas par gara un fizisko spēku sagandēšanu, bolševiku iestādes ķērās arī pie tautas dzīves saimniecisko un materiālo balstu graušanas: noguldītājiem atņēma viņu ietaupījumus bankās un krājāsēs, tā skarot visvairāk taisni sīko, pašreizlīdzīgo darba rūķi – krājēju, atņēma namus, nacionālizēja rūpniecību un transportu, izstiepa rokas pēc zemnieka zemes, amatnieka darba rīkiem un pilsētnieka dzīves iekārtas.

Un visu kopā to sauca «ciņu par labāku nākotni», «ciņu par Marksa-Engelsa-Ļeņina-Staļina lietu»...

Bolševisma taustekļi tvera tautas miesā dziļi jo dziļi. Iznākums varēja būt tikai viens – garīga nevarība un trulums, fizisks nespēks un pārpūlēšanās – istie priekšnoteikumi vispirms verga, tad dzīvnieka stāvoklim.

UZ IELĀM!

UZ IELĀM!

UZ IELĀM!

MANIFESTĀCIJAS!

MANIFESTĀCIJAS!

MANIFESTĀCIJAS!

Tāds bija boļševiku varas laika raksturīgais vaibsts. Izkliegtiem lozungiem, boļševiku maršiem, tūkstošu kāju soļiem nācās paust prieku tās dienas piemiņai, kad piedzima proletariāta diktatūra, kas solīja paradīzi zemes virsū.

Īstenībā šiem maršiem, lozungiem un soļiem vajadzēja pārkliegt boļševiku sagandētās, drupās grūstošās cilvēcīgās dzīves dārdus, samīt boļševiku melus un brēcošo apsūdzību šai dienai, kas atnesa elli pasaulē.

*Darba gribētāju rindas pie
Darba pārvaldes Rīgā*

Ziemā visu zemi
pārsteidza jauns
aģitācijas paņēmieni:

Darba piedāvājumu sludinājumi

Laikrakstu
sludinājumi aicināja
ļaudis uz darba
pārvaldi pieteikties
neskaitāmās brīvās vai
jaunradītās vietās. Kad
bezdarbnieki garās
rindās ieradās pārvaldē,
tā par šādu darba roku
pieprasījumu nezināja
gluži neko... (pa labi)

Visi uz vēlēšanām!

Mājas aģitācija

Tuvojās 1941. gada 12. janvāris - diena, kad latviešus no jauna piespieda darīt to, pret ko sacēlās viņu griba - PSRS Augstākās padomes deputātu vēlēšanu diena.

Bez jau esošiem, boļševiki šai dienai izgudroja vēl jaunu aģitācijas paņēmieni, tā saukto «mājas aģitāciju».

*Aina kādā vēlēšanu
sapulcē Augstākās
Padomes vēlēšanām*

Viņu aģenti apstaigāja atsevišķus dzīvokļus, sasauca tajos visas mājas iedzīvotājus, kam tad ņemās ieskaidrot vēlēšanu nozīmi. Lieki minēt, ka cītīgākie šo sanāksmju apmeklētāji bija žīdi.

Bet kur šāds aģitācijas paņemiens nebija iespējams, to aizvietoja ar sanāksmēm fabrikās un darba vietās, kaut arī tur bieži ieradās vai vienīgi sievietes un bērni.

Vēlēšanas, kā vispār viens no boļševiku nelietīgākiem tautas gribas un īstās pārliecības viltošanas paņēmieniem, šai gadījumā tika inscēnētas sevišķi rūpīgi: ik vienam iepriekš bija jāpārbauda, vai viņa vārds ievests vēlētāju sarakstā (pa kreisi), kaut bija zināms, ka nevēlēt nav iespējams. Kam trūka atzīmes pasē par piedalīšanos vēlēšanās, tas pakļāva sevi briesmām kļūt par kaitētāju.

Un kā vienmēr un visur žīdi un atkal žīdi bija priekšgalā.

1941. gada 8. janvāra "Cīņa" rakstīja: "Kas vēlē Latvijas tautai (!) mierīgas dzīves laimi, jaunrades darba prieku, pārliecību par savu un savas ģimenes drošību, visas tautas labklājību, tas balsos par Boļševiku partiju - par komunistisko un bezpartejisko bloka kandidātiem." Bet citu kandidātu nemaz nebija, nebalsot nevarēja, tātad rezultāts bija skaidrs.

Bet nebija skaidrs, par cik tādā ceļā latviešu tautai izdosies nodrošināt vismaz savu un savas ģimenes drošību. To atklāja nākotne..

Viens no patiesi brīvprātīgiem vēlētajiem nodod balsi

Tikai nedaudz mēnešu pagāja, un liekulības maskas sāka krist — aiz tām atklājās boļševisma nelietīgā, asinskārā, ciniskā seja. Nebija arī nekādas vajadzības vairs to slēpt — viss, kas ar kādu dzīvu ķermeni darāms, bija veikts: — tauta bija atbruņota, moraliski pazemota, akli varai pakļauta; nu varēja stāties pie viņas iznīcināšanas pirmajiem priekšdarbiem. Tika viltota tautas griba: strādnieki «prasīja nāvi» saviem tautiešiem, tā sauktajiem 17. jūnija slepkavām — policijas ierēdņiem, kas, dienesta pienākumus pildīdami, bija rūpējušies par kārtību ielās boļševiku ienākšanas laikā!

Vienalga, vai strādnieki pasludināja «savu gribu» iekļauties sociālistiskajā sacensībā vai pieteicās veikt kādu darbu trieciena tempā vai arī «vienbalsīgi nolēma» pieprasīt augstāko soda mēru «asinskārajiem suņiem» — visur atkārtojās viens un tas pats: ieradās partijas vai arodbiedrības pārstāvis ar jau iepriekš izstrādātu rezolūciju, nolasīja to strādnieku sapulcē un jautāja, kas ir pret to?

Ļaudis, kas šai pusgadā bij redzējuši arestējam paziņas un piederīgos par visniecīgākajām aizdomām, drūmi kļūvēja. Un tas nozīmēja: «vienbalsīgi pieņemts».

Ir drausmīgi slepkavot, bet vēl drausmīgāk ir kādai tautai pret viņas gribu iespiest rokās nazi savu tautiešu nonāvēšanai. Tā darija boļševiki. Viņu sadisms ieguva veidu, par kuru nav nelietīgāka, viņu līdzekļi un paņēmieni tautas gribas viltošanā sasniedza tās negēlības pakāpi, ko neviena vara ne zemes virsū, ne debesis vairs nespēj ne piedot, ne aizmirst.

Aina kādā strādnieku sapulcē

MĒS STĀVAM PAR MIERU...

Ar varu pakļauta boļševismam, latviešu tauta bija spiesta uzņemties arī «lepna pienākuma pildīšanu pret savu plašo dzimteni Padomju Savienību» - latviešu jaunatnei bija nolemts kļūt par sarkanarmiešiem. Jauniesaucamo reģistrācijas birojus greznoja melīgais plakāts: «Mēs stāvam par mieru, bet mēs pratīsim atbildēt kara kūdītāju sitieniem.»

Pa kreisi: Kāds raibi dekorēts jauniesaucamo sarkanarmiešu reģistrācijas punkts

Tai pašā laikā boļševiku aģenti mēģināja ieskaidrot jauniesaucamajiem, cik bīstams Padomju Savienībai ir kapitālistiskais ielenkums (apakšā). Bija laiks, kad arī Baltijas valstis nepārprotami «apdraudēja» tās robežas. Un nevienam nebija noslēpums, ka, runādama par mieru, Padomju Savienība slepeni gatavojās karam. Baltijas valstīs tā bija ieguvusi izdevīgas izejpozīcijas uzbrukumam Vācijai, tagad - kāda liktenīga spēle! - pienāca latviešu jaunekļu kārta nodot savas dzīvības ienīsto boļševiku iebrucēju rokās.

Jauniesaucamo politiskās audzināšanas stunda

Bērnu izpriecas Pionieru pils zālē

Jo sevišķu vērību piegrieza latviešu jaunatnei: no tās bija jāizaudzina «īsti boļševiki». Nodibināja pionieru vienības, legalizēja Mopru - Sarkanā palīdzību, noorganizēja komjaunatni, kam pakāpeniski bija jādod kandidāti boļševiku partijai.

Skolās radās saspīlēts stāvoklis - ja kāds no bērniem nebija pionieru organizācijas loceklis, tā vecākus boļševistiskie audzinātāji uzskatīja par sociālistiskai valstij kaitīgiem. Bet kaitētājs bija bīstams un sodāms. Tas spieda daudzus pārvarēt savus uzskatus un sakostiem zobiem nolūkoties, kā viņu bērni nokļuva jaunās «kultūras» nesēju nagos.

Rīgas pili pārvērtā par pionieru pili. Un kamēr bērni savā bērnišķīgajā naivitātē nodevās bērnišķīgiem priekiem, viņu tēvi pazuda no darba vietām, no mājām - un pazuda bez vēsts. Jo čekas drūmie gaitenī un kameru slēgtās durvis klusēja, klusēja čekas ierēdņi, klusēja sargi - un klusēja arī tie nedaudzie, kam kāds brīnums bija ļāvis atgriezties no čekas dzīvē.

Čekas cietuma gaitenis

Visu savu aģitācijas māku un varēšanu bolševiki sagāza nebeidzamās un bezgalīgās manifestācijās, kliežošos plakātos un lozungos. Viņu raibumam, pārspīlētajiem samēriem un apmēriem, mākslīgi un piespiedu ceļā radītam skaļumam vajadzēja, no vienas puses, segt to dziļo sašutumu, izmisuma dusmas un naidu, kas apslāpēts gruzdēja tautā, no otras puses - segt pašiem savas nelietības un varmācības, kas laužtin laužās no ikviena bolševiku rīkojuma vai partijas pavēles. 1. maija svētki Rīgā šai nozīmē sasniedza visaugstāko.

1941. g. 1. maija raibumi Rīgā

Bezgalīgos gājienos gurdinātais cilvēks kļuva vienaldzīgs, nepārtrauktās sociālistiskās sacensībās garajās darba stundās pārpūlēts, tas tapa nejūtīgs pret ārpasauli... Tā bolševisms aiztaustījās līdz tautas garam, lai to nožņaugtu.

Plakāti, plakāti, plakāti...

plakātiem un lozungiem

Ko vajadzēja līdz kustībai novestajam Padomijas cilvēkam, lai tā acu priekšā mūžīgi būtu viņa valdītāja un pērāja attēls, to pārnesa arī uz latviešu zemi.

No manifestācijām nebija pasargāti ne lauki, ne ciemi (vidū). Žīdu nolūki, ko visai uzskatāmi simbolizē attēls pa kreisi, vispirms tiecās uz visplašāko tautas masu pakļaušanu savu maldu un viltus mācību iespaidam. Šī nodoma sasniegšanai viņu aģitācija sasniedza neiedomājamas pārspīlējuma robežas: manifestāciju priekšgalā gāja sevišķas dejotāju komandas, bet...

Dekorējums Rīgā uz Brīvības bulvāra tilta

Vēlēšanu autobuss

...ielu dekorējumus uzstādīja ikvienā nozīmīgā boļševiku svētku gadījumā. Vēlēšanu kampaņai mobilizēja visādus satiksmes līdzekļus: ar tramvajiem sākot un autobusiem beidzot. Plakātiem un lozungiem noklāti, speciālu bļāvēju komandu kliegšanai pavadīti, tie traucās pa ielām, aicinādami balsot, vēlēt, ievēlēt (kaut atturēties nemaz nebija iespējams)... tautas «labākos dēlus un meitas gaišas, saulainas nākotnes izcīnīšanai.»

Bet iestāžu un boļševiku organizāciju ēkas noklāja aizvien jauniem plakātiem, tā pārvēršot latviski tīrās ielas židiska raibuma jucekļi. Aģitācijai izšķieda nesalīdzināmi vairāk līdzekļu un darba nekā visai kultūras dzīvei kopā. Tāda ir statistika.

Plakātiem izķēmotā Laviešu biedrības (Sarkanarmijas) nama glītā fasāde Rīgā

Boļševiku aģitātori
tāpat kā viņu spiegi
iespiedās ikvienā ļaužu
kopā, nokļuva
visattālākā zemes stūrī.

Blakus parastajām masu un tautas sapulcēm
rīkoja fabriku strādnieku un uzņēmumu
darbinieku sapulces pa viņu darba vietām, kur
boļševiku aģitātori sludināja «Marksa-Engelsa-
Ļeņina-Staļina taisno lietu». Kāda bija strādnieku
atsaucība liecina, viņu drūmās sejas.

*Slēpotāju aģitācijas
brauciens vēlēšanām*

Citur organizēja speciālas komandas, vēl «fašistiskā
tumsībā atpalikušo» stūrīšu aplaimošanai ar jauno mācību.

Žīdi organizēja un vadīja sazināšanos pa radio ar Maskavu. Ar to bija gribēts rādīt boļševiku tehnikas varenību un viņu «rūpes un neierobežotās iespējas strādnieku labklājības celšanā». Tai pašā laikā, skaistiem vārdiem pamudinātus, latviešu strādniekus piespieda vienu pēc otra parakstīt

sociālistiskās sacensības līgumus, lai kāpinātu boļševistisko produkciju. Nozīmīgs bija ražotā daudzums, ne labums. To prasīja grafiks un plāns. Kaut arī ražojums nekur nederēja, norma bija izpildīta!

Kāda uzņēmuma strādnieki paraksta ieslēgšanos sociālistiskajā sacensībā

Uzņēmuma vadītājs žīds paskaidro latviešu strādniekiem grafika un plāna «lielo nozīmi»

Sarkanais stūrītis kādā Rīgas uzņēmumā

Fabriku un uzņēmumu sienas greznoja daudziem nesaprotami grafiki un plāni. Latviešu strādnieks strādāja, žīds - uzņēmuma direktors sekoja, lai tas veiktu normu. Kad pēc darba apņikušo un pārpūlējušos strādnieku pēc visiem propagandas priekšstatiem aicināja... sarkanais stūrītis, dabiski, ka tur neviens negāja. Šī Staļina un partijas slavināšanas vieta kļuva kodīgu piezīmju objekts un neskaitāmu anekdošu raisītāja.

... tā pat kā sienas avīze, kuras sastādīšana prasīja daudz laika un pūļu, bet ko lasīja tikai žīdu cenzors.

Sienas avīzes uzdevums bija veicināt šķelšanos un nodevību - žīdu un boļševiku varas visdrošāko balstu, jo avīze deva tiesības atklāti un asi nosodīt «nevēlamās parādības un personas» fabrikā, uzņēmumā vai mācības iestādē. Bija ļaudis, kas to izmantoja.

Raksturīga boļševiku sienas avīze.

Jau ar pirmajām sava iebrukuma dienām
boļševiki atklāja padomju «kultūras
augstumus» un vispārējos vilcienos lika
nojaust, kurp tā tiks virzīta arī šeit - latvju,
«kulturāli atpalikušajā» zemē.

Latviešu dzīvē pamazām iepludināja
jaunās krievu kultūras paņēmienus...

Augšā un apakšā: Sarkanās armijas
publiskie sarīkojumi Rīgas dārzos.
Nevienas citas armijas karavīru cieņa
neatļautu tiem šos «kultūrālos» lēcienus.
Vidū - kāda lauku sarīkojuma
programmas izpildītāju grupa.

Šīs jaunās «kultūras» vadītāji, protams, bija žīdi, piem., skolu pārvaldes pr-ki Bergmanis un priekšgājējs Grašmanis.

Apliecinādami draudzību padomju tautām, par latviešu rakstniecības diženajiem izsludinātie Andrejs Upītis, Vilis Lācis un Jānis Niedre ietērpās tadžikstaniešu rīta svārkos. Tas bija dienās, kad aizveda trimdā tūkstošiem latviešu labāko dēlu un meitu.

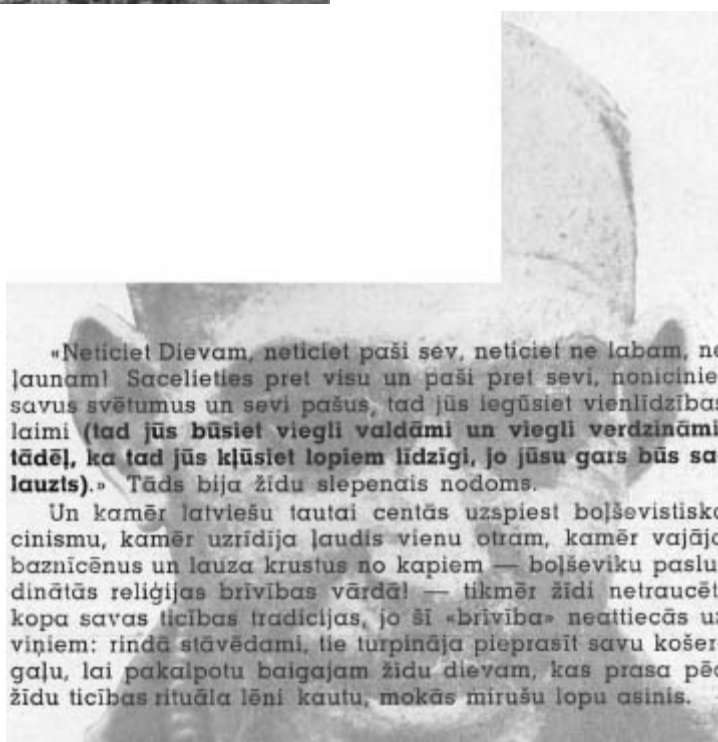
Cik dziļi žīdisms bija uzsēdies latviešu dzīvei, liecina tas, ka pat sporta vadītāji gandrīz visi bija žīdi.

Žīdu sportisti kādā boļševiku laika sarīkojumā.

41

Boļševiku sakūdīts pūlis nes Raiņa kapos Rīgā nolauztu krustu

Židu rindas pie Košergaļas skārņa Rīgā

«Visdemokrātiskākā konstitūcija pasaulē» - Staļina konstitūcija sludināja neierobežotu ticības brīvību. Taču pati padomju vara organizēja antireliģiskas skates un muzejus. Drīz pēc boļševiku ienākšanas visus Padomijā pārbaudītos paņēmienus pārnesa arī uz Latviju, tomēr bez sekmēm: baznīcas palika pārpildītas.

Aina antireliģiozā skatē

Tai pašā laikā smags sitiens bija jāpārdzīvo tautas tiesiskai apziņai, kad, tautas tiesām noorganizējoties, par tiesnešiem kļuva ļaudis bez juridiskās un bieži bez jebkādas izglītības: sētnieki, kalpotāji, strādnieki, važoni... Kādi varēja būt viņu lēmumi? Cik nevainīgo tie aklās varas spiedienā un savā neziņā notiesāja?

Aina kādā tautas tiesas sēdē

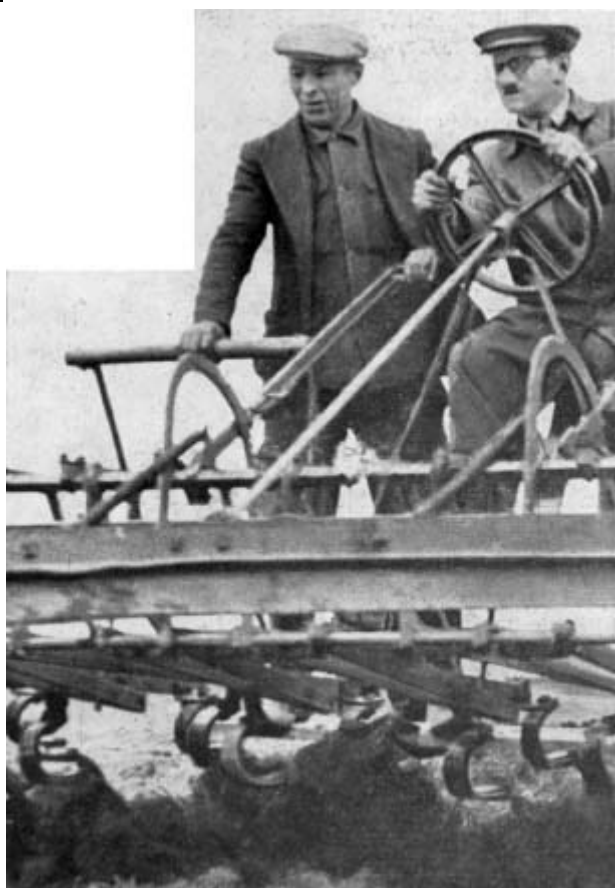
Židu instruktors dod padomus lauksaimniecībā latviešu zemniekiem

Viss baigais boļševisma gads bija nejēdzību un aēgārnību caurausts un apzīmogots. Bet dažos gadījumos šīs nejēdzības pārspēja visas iedomājamās robežas.

Žīdi (gājienos) bija tie, kas pirmie prasīja zemi bezzemniekiem - tauta, kam nekad nav bijis sakars ar zemi. Žīdi bija arī tie, kas, lauksaimniecības mašīnas saņemot, apmācīja latviešu zemes rūķus (pa labi) to lietošanā. Cinisms un izsmieklis, kas ar to tika latviešu zemniekam sejā sviests, vairs nav pārspējams.

Šo žīdu instruktoru panākumi bija tikpat aēgārnī un nejēdzīgi kā visa viņu boļševistiskā sistēma: instruktors mācīja federēt lauku, kad tas vēl nebija noecēts. Mašīnai nolauza atsperes...

Pirmā kolektīvā saimniecība mūsu zemē

Tieslietu ministrs J. Pabērzs vakar devis atļauju pirmā kolektīvā saimniecības dibināšanai Dēmenes pagastā. Līguma izstrādā 6 ebreju pilsoņi, kuri šim nolūkam vēlas iegūt zemes gabalu Dēmenes pagastā. Gaidās un tā paša pagasta Upes saimniecība — pāri par 70 ha kopplatībā.

Šī kolektīvā saimniecība būs pirmā mūsu zemē. Kā mums no kompetentas puses paskaidra, tad brīvprātīgi kolektīvo saimniecību ierīkošanai arī turpmāk mūsu zemes nebūs nekādas šķēršļi.

Otrdien, 16. jūlijs 1940. g. **BRIVĀ ZEME**

Kolhozu nebūs

Latvijas valdības dienam, kuram bija tautas brīvības atgriešanas gēti, pagājušas. Tautas mērķi atgriešanos pie iedzīvotāju darbiem, tieši un palēnām mēs pat varam sākt.

Par vēlēšanu rezultātiem un tālākām nodomiem, komunistiskās partijas centrālkomitejas sēdē Z. Spure izteicās.

«Vēlēšanu iznākums nav devis nekādu pārsteigumu. Tāds tas bija paredzams jau iepriekš, redzot kādā vienprātībā un satīcībā tauta vienoties ap darbu tautas bloku. Vienas dienas bija pilns sajūsmas garis un vēlētāju iesākums nav noslēdza apspiešanas tautas brīvības lapausme un gērādījums visos 106 gadus vecajam par to, ka latviski un kailiem, kā darba zemnieki un īpaši, kas nav tie alfabētiski. Jauktā valodā un saimniecībai nav vairs izšķelšanās un kailas, kas, ja vien tauta tai dāvājusi savu satīcību un palīdzību.

Ari lauks vēlēšanās šķērsis bija prāvs, un darbs pagatots piedalījies visi habitioneigie vēlētieji. Daudz jauniešu iekārtoja pretinieki lauks iekārtoja haizmas, it kā jaunā valdība un Sociāla iekārtošot kolhozus. Tā nav patiesība. Neviens tagad par kolhozu ierīkošanu nav vēl domājis un arī nodomā. Kolhozi mums nedot. Viņiem valdībai jāpalīdz tikai pie zemes tiem, kuriem tā vēl nav, bet kuri vēlas to paši arī apstrādāt. Nekādas citas pārmaiņas laukos nav paredzamas, un ja tādas vajadzīgas, tad par tām būs jādomā tautas ievēlītie pārstāvji. Sīcīnā. Par kolhozu ierīkošanu vairs domāt tad, kad tauta būs pāraguši jaunā garā un pati to vēlēšies.

Kāds hīs pirmās sākotnes darbi, par to tad nav iespējams stāstīt, ja to ir šis Sācīnā. Varam hīs dzīvot, ka Latvijas tautai, arī hīs rīds, kādu to vēlēšies pati tauta. Tautas vēlēšanās un prasības neklausīs vienreiz, un viss Sācīnā darbs hīs vēlēšies tautas labāki sākotnēji.

BRIVĀ ZEME

Darbs Budeskalna sovchozā

lauki par darbu tautas bloku

STALINA VĀRDA

pirmais lauksaimniecības artelis

PADOMJU LATVIJĀ

Abreņes apr. Augšpils pag. Ziemeļu ciemā 13. jūnijā 20 darba zemnieku saimniecības kopējā saimniecības noloma nodibināt lauksaimniecības arteli, apvienojot zemi, domāt, vai nepastāv kādas šaubas vai vilkanas no šīs pirmās pieredzes, vai domāties arī turpmāk zemi apsaimeņot kopīgi, vai tāda ir jūau cīga un negrozāma apņemšanās —

tas personīgi saimniecībai nenēlelāmās teļpas, arī sīkāk darba rīki. Kad biedri no priedējā tauta kādā vārda nosaukt nodibinājuma darba arteli, no darba zemnieku vārda

Latvijas tautas dom uzdevu pārņemot, tautas domā, kas ir darba rīki, hīs rīds, kādu to vēlēšies pati tauta. Tautas vēlēšanās un prasības neklausīs vienreiz, un viss Sācīnā darbs hīs vēlēšies tautas labāki sākotnēji.

Maksa 15 kap.

Jau 1940. gada 10. jūlijā laikraksti vēstīja, ka «6 ebreju pilsoņi... vēlas iegūt zemes gabalu» pirmās kopsaimniecības dibināšanai. Kad zemniekos radās jūtams uztraukums, partijas dižvīrs Spure presē pavēstīja, ka par kolhoziem neviens vēl nav domājis...

Kolhozu nebūs! Kāds mierinājums ar to tika adresēts jau tā neuzticīgajam zemniekam, lai tas nebēdzinātu sēklu, nekavētos apsēt laukus? Bet zemnieks neticēja, un nebija vīlies: visus solījumus atmetusi, 1941. gada pavasarī padomju vara jau bez kautrēšanās nodibināja pirmo kolhozu. Sovhozi jau bija, tiem sekoja lauksaimniecības arteļi. Visi līdzekļi tika ņemti palīgā, lai ar skubu novestu latviešu lauksaimniecību tai stāvoklī, kādā tā 23 gados bija nonākusi Padomijā.

Sākās latviešu tautas baigākais noplicināšanas darbs. Vēl stāvēja priekšā tikai tautas fiziskā iznīcināšana. Uz to varmācīgie iebrucēji bija rūpīgi sagatavojušies...

Pirmajā Padomju Latvijas kolchozā

Kolchoza biedru pirmā pilsapūle.

Sējas kļūpanas sākoties. 20 komisijas kopēja sēdē, klātesot Abreņes apriņķa zemju nodalīta galv. agronomam h. Grāvēļiem, apsprieda inventāra apvienošanu un pieredzes kolchoza darba normas. Pēc sēdes Stalīna vārda kolchoznieki noklausījās agr. Grāvēļas lekciju par turpmākiem darbiem lauksaimniecībā. Šādas lekcijas agronomiaki darbhnieki nolasis 2 reizes mēnesī. Kolchozais patlaban ir 24 darba zirgi, 11 govis, 8 zāles pļāvēji un citi lauksaimniecības darba rīki. Valdei jau iesniegti 20 zemnieku lūgumi uzņemt visus kolchoza.

Tā domāja un juta latvieši

Notikumu gaitā nekas vairs nebija grozāms. Latviešu tauta novērsās no boļševisma, tā slēdzās ciešāk, vienīgo spēku pret varmācību juzdama kopības apziņā.

Latviešu karavīri sarkano poļitruku izdzīti ielās, spiesti manifestēt pret savu gribu, prata lepmi parādīt savu goda un cieņas pilno stāju, apvaldītā sašutumā un latviskuma apziņā norobežodamies no visa boļševistiskā.

Pa kreisi: Kāda latviešu karavīru vienība starptautiskās jaunatnes dienas manifestācijās. Dziļi nopietnās vai asi ironiskās viņu sejas pauž visu ko citu, tikai ne prieku par padomju varu.

Vissāpīgāk savas tautas nelaimi un ciešanas izjuta latviešu jaunatne. Drūmām noslēgtām sejām, sevī iegrimusi, tā soļoja, 1. maija fanfaru dzīta (apakšā), apzinādamās savas tautas likteņa dziļo postu.

*Pionieri automobīlī
kādā tautas
manifestācijā. Viņu
sejas liecina, cik nebrīvi
un iebiedēti tie jūtas*

Sadzīti bērnu
dvēselei svešajā,
pretīgajā pionieru
organizācijā, mazie
latvieši drūmi pildīja
uzliktos pienākumus.
Bet boļševisms taisni
tur - starp
visjaunākajiem - centās
atrast un izaudzināt sev
piemērotus ļaudis.
Nodevības inde tika
iepludināta arī mazājo
sirdīs.

*Šīna diena, šīna, kura ir latviska
pret šo ienaidu, to mēs parādījam ar to,
ka mēs izveidojam mūsu pionieru organizāciju,
un mēs ieviešam šūnā mūsu jauno
draudzību latvisko karogu un
apmācību par to, ka: "Droši mēs latviski!"
Mūsu klase ir tā, kas ir dieži tā
pat kā mēs šim kas (oti ir augsti mēs)
izveidojam šūnā ir L. Pionieri. Mūsu dienu
mēs šūnā mēs šūnā mēs šūnā
mēs šūnā mēs šūnā mēs šūnā*

*Kāda pioniera
nodevīgais ziņojums
par saviem klases
biedriem (pa labi)*

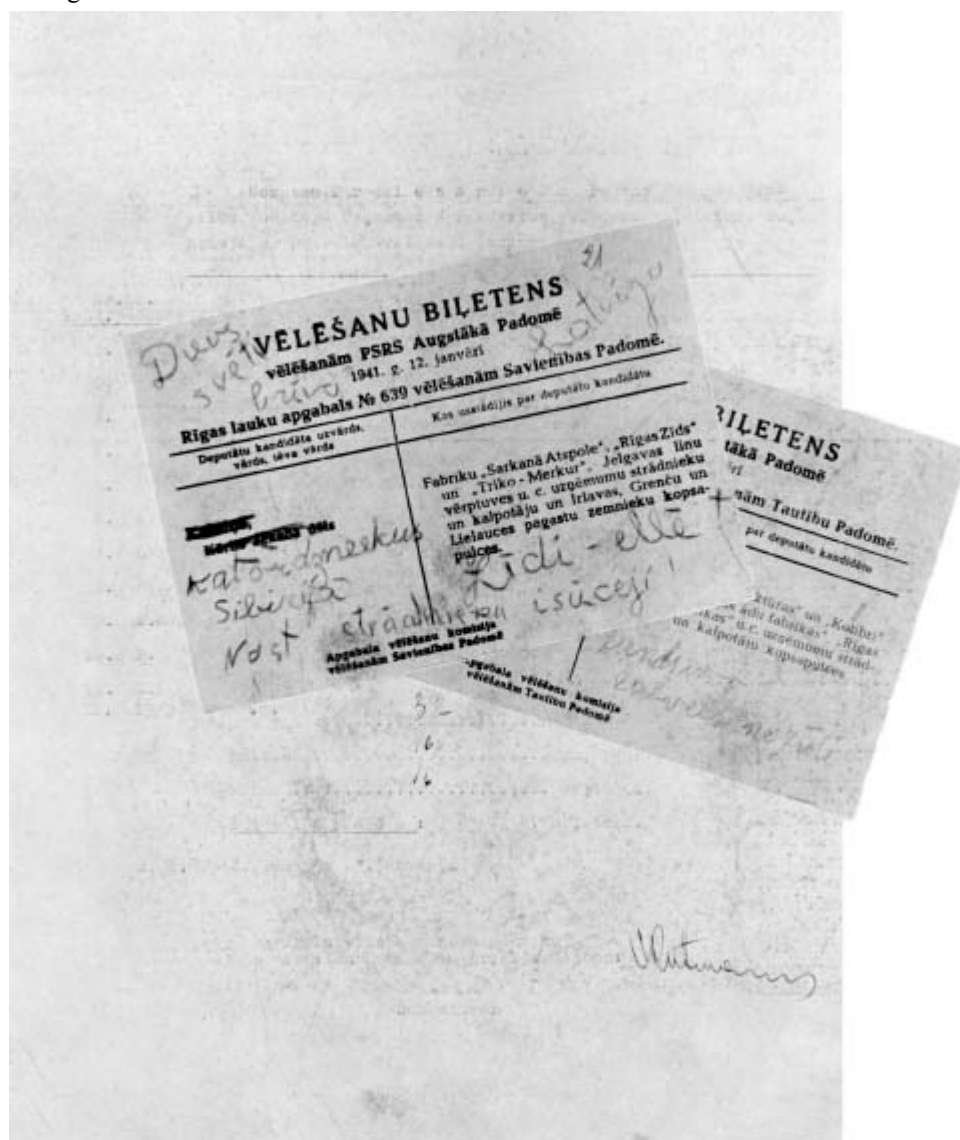
Kāda latviešu karavīru vienība pirms izešanas uz Saeimas vēlēšanām
spiesta pozēt preses fotografam. Virsnieki demonstratīvi pagriezuši muguras.

Nepamierinātība un pretestības gars tautā izpaudās ik uz soļa.

Savu protestu boļševiku ačgārnībām un apzinātām nelietībām kāda pulka karavīri apliecināja pārdošā plakātā: «Mums nav kur nolikt savas galvas» (pa labi).

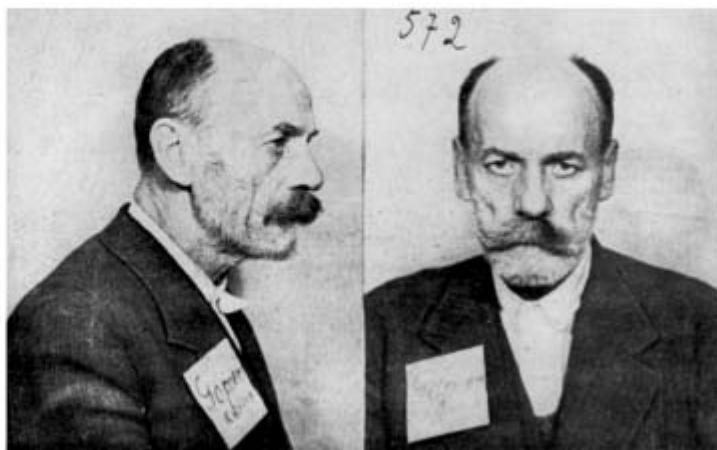
Šis pulks ilgāku laiku bija bez pastāvīgas mītnes un tika nemitīgi pārcelts no vienas vietas uz otru.

Tauta atrada tūkstošiem veidu, kuros spontāni izpaudās tās nostāja. To liecināja arī sasvītrotie un aprakstītie vēlēšanu biļeteni un izpildu komiteju ziņojumi par 1941. gada 12. janvāra balsošanā nodotajiem bojātiem biļeteniem (apakšā). Neskatoties uz to, ka šie biļeteni bija nederīgi, tos vēlāk izlietoja vēlētāju procenta «noapaļošanai» un augšu.

Katram gan zināms, cik grūti bija iespējams izteikt šādu, kaut arī sīku, protestu.

Latviešu gars palika nesalauzts cauri visiem pārbaudījumiem - arī visbaigākiem, kādus cilvēks pazīst - sākot ar čeku un beidzot ar mocekļa ceļu trimdā vai nāvē.

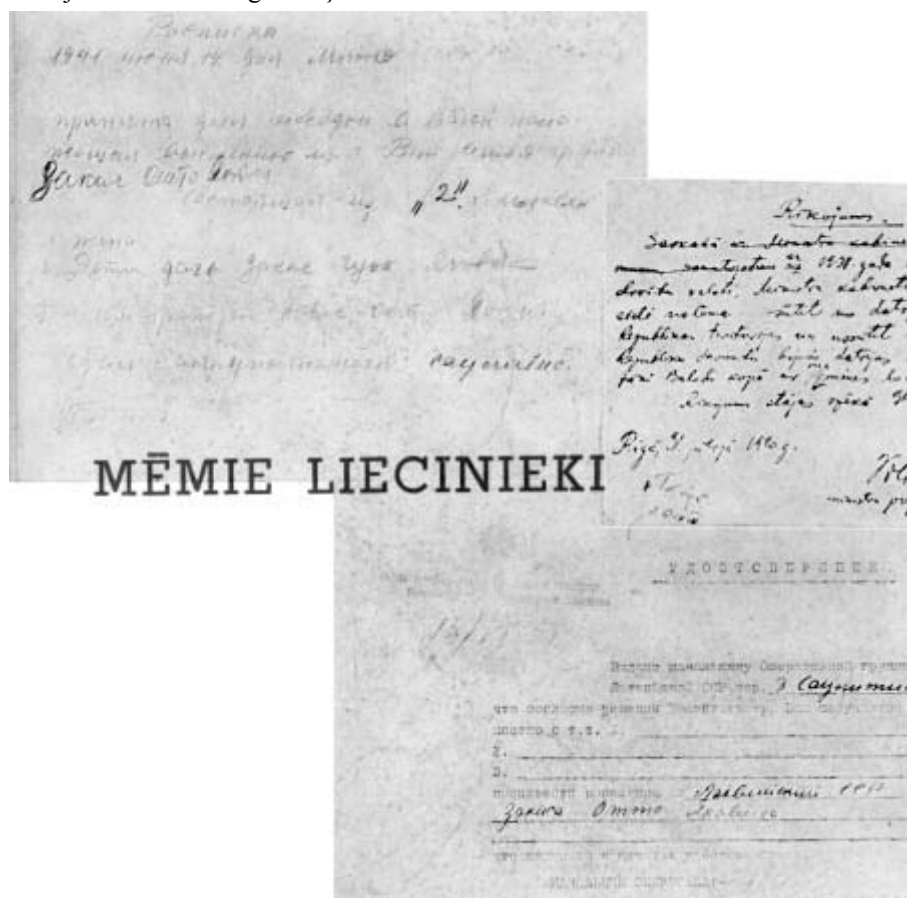
Uzņēmumā ģen. K. Goppers dzīvē un viņpus cilvēcīgās dzīves vārtiem - čekā

Šis latviešu gars
bija jāsalauž!

Šo uzdevumu bolševiki jau ar pirmajām dienām pildīja rosīgi: ko nepaņēma
čeka, to izsūtīja.

Ministru prezidenta v. i. un iekšlietu ministra Viļa Lāča rīkojums par bij.
Latvijas kara ministra ģen. Jāņa Baloža izsūtīšanu.

Kvīts par
«iekraušanai»
vagonā saņemta
un izsūtīšanai
nolemta O. Zaķa
ģimeni. Kvītī ar
cipariem
ierakstīts, ka
ģimenē ir «2»
cilvēki, bet no
uzskaites
redzams ka trīs.
Šī «Rospiska»
rāda, ka
izsūtīšanas
ierēdnis, Latvijas
PSR valsts
drošības tautas
komisāriāta
operatīvās grupas
priekšnieks b. E.
Saulītis, nav
pratis ne lāgā
rakstīt, ne skaitīt.

Saulītim izsniegtā izsūtīšanas apliecība

Naktī uz 1941.g. 14. jūniju

latviešu tauta līdz galam atskārta, kādam liktenim tā bija nolemta. Šai naktī tā pilnīgi ieraudzīja boļševisma īsto seju. Nesaudzējot ne bērnus, ne sievietes, ne sirmgalvjus, šai naktī padomju vara visā Latvijā apcietināja krietnāko latviešu ģimenes, nogādāja stacijās un aizrestos lopu vagonos izsūtīja uz Padomju Savienību. Tādā kārtā šai vienā vienīgā naktī no latviešu tautas vidus tika izrauti 14.693 tās krietnākie dēli un meitas

Latviešu
tauta
iegāja sava
pārbaudījuma
un ciešanu
smagākajā
posmā

Augšā: telpa, no kuras tika izrauta un nezināmos moku ceļos aizvesta kāda latviešu ģimene. Apakšā: boļševiku pamestajos arhīvos atrastā izsūtāmiem latviešiem domāto ešelonu savākšanas un iekraušanas (!) punktu schema.

Apzīmējumi: ○ savākšanas punkti; ▲ iekraušanas punkti. Burtiski rakstīts par iekraušanu, izsūtīto pārvadāšanai bija paredzēti lopu vagoni.

VĪENĪGIE UZŅĒMUMI, KAS LIECINA, KĀDOS APSTĀKĻOS
AIZVEDA LATVIEŠUS: IZSŪTĪTO VILCIENOS OGRES STACIJĀ

Nelaimīgo piederīgie drūzmējās pie viena no vagoniem. Čekisti aizliedza tiem līdzpaņemto pārtiku, dzeramo ūdeni un siltās drēbes nodot izsūtāmajiem.

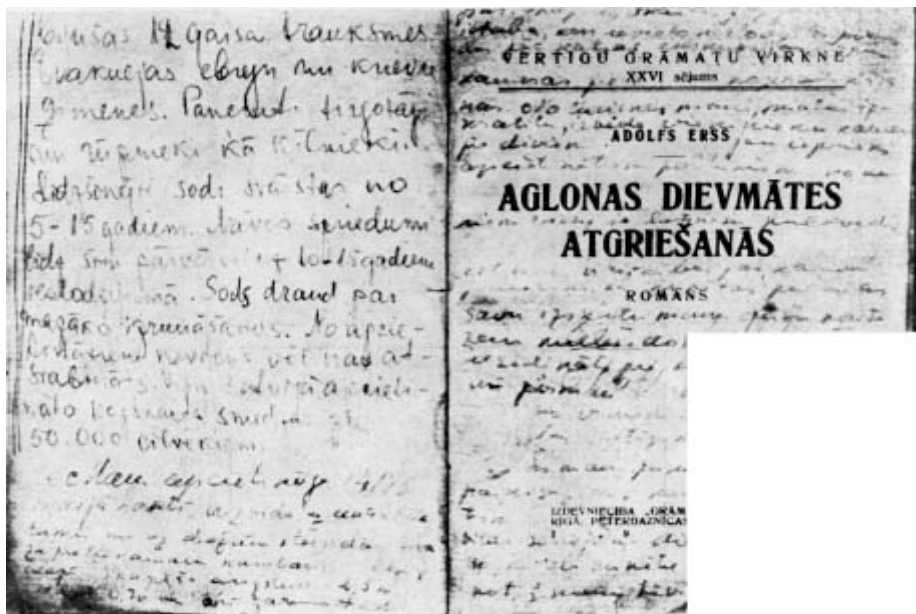

Aizrestos vagonos nelaimīgie bez pārtikas un ūdens bija spiesti pavadīt dienas un naktis tūkstošiem kilometru garajā ceļā.

DURVIS SLĒGTAS

Nelaimīgie vēl pēdējo reizi caur logu restēm skata dzimto zemi. Bruņotā čekistu sardze gādā par drošību... Kā gan varēja pretoties zīdaiņi, sievietes, sirmgalvji? Kā boļševikiem varēja draudēt latviešu vīri, kuru vienīgais ierocis bija tikai viņu gars un apņēmība izturēt?

Dzelzceļa malā atrastās, pa logiem izmestās izsūtīto liecības par savām moku gaitām: grāmata ar pašu rakstītām ziņām par apcietināto likteni, alumīnija krūzīte ar pēdējo vēlējumu:

SAULES MŪŽU LATVIJAI!

Izsūtāmo ešelonu vagonu rindas Rēzeknes stacijā ceļā uz Padomju savienību

Boļševiku pamestajos dokumentos atrastie materiāli deva norādījumus par vietām, uz kurām izsūtīja apcietinātos latviešus. Karte blakus rāda apgabalus, kuros bija nodomāts izsūtīt novietot. Nometināmo daudzums uzdots nevis pēc cilvēku, bet vagonu skaita.

Tie visai nedaudzie, kas vēl pēdējā mirklī uzzināja par boļševiku drausmīgo plānu, meklēja glābiņu bēgulošanā.

Kāds aizsargu virsnieks ar savu sievu (augšā). Pēc triju nedēļu bēgulošanas un slēpšanās mežos tie tikko vairs pazīstami (pa labi)

LATVIETI, NEAIZMIRSTI!

35

Ikviens, kas nokļuva ar šīm čekas durvīm, pieredzēja visdrausmīgākās sāusmas, piedzīvoja visdziļākās mokas un ciešanas. Aiz tām savu mūžu beidza ikviens vajētais latvietis, kas nepaguva izbēgt vai neprata noslēpties no bolševiku asinainajiem tvērieniem.

«Visdēmokratiskākā konstitūcija pasaulē» — «tautu tēva un darba lauzu vadonis» Staļina konstitūcija gādāja par to, lai latviešu tauta piedzīvotu laimīgu, saulainu nākotni». Tūkstoši latviešu pieredzēja asinu un sāpju nogriezni, kurās alpesit spēja vienīgi nāve.

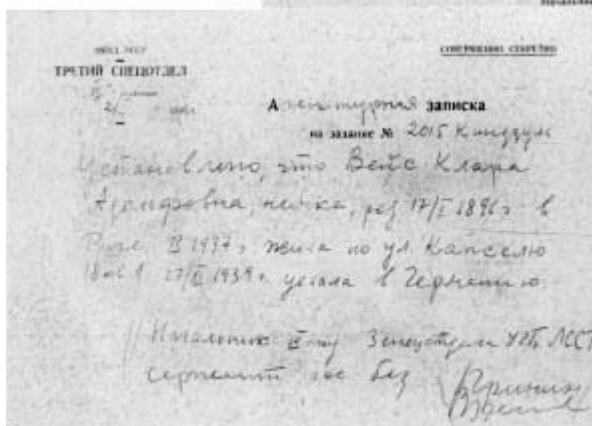
Tā strādāja čeka

Ja kādu gribēja pazudināt, čeka vienkārši uzdeva sameklēt resp. izdomāt šim nolūkam vajadzīgos materiālus.

NKVD trešajai speciālajai nodaļai adresēts uzdevums: sagādāt pilnīgas pamatotas kompromitējošas ziņas par Klāru Veisi (pa labi).

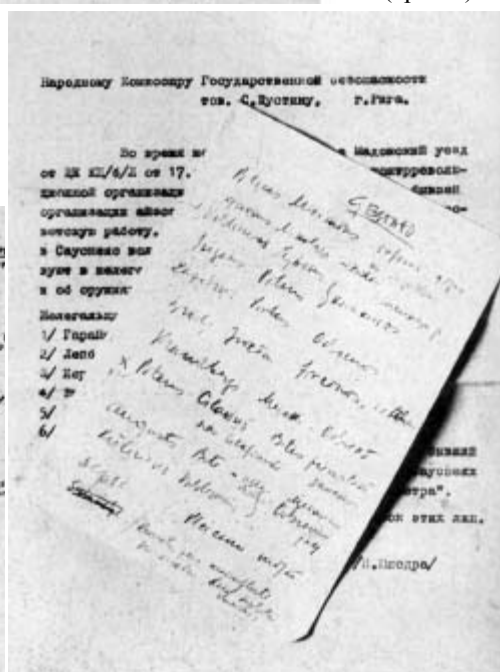
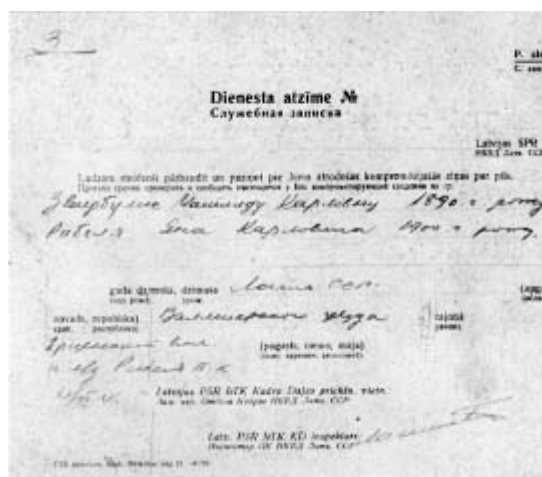

Apzināta ļaunprātība šai gadījumā sevišķi uzkrītoša: Klāra Veise jau pirms gada bija no Latvijas aizbraukusi, kā to liecina NKVD dokuments (pa kreisi).

Padomju vara uz saviem kalpiem varēja paļauties: rakstnieka Jāņa Niedres ziņojums valsts drošības tautas komisaram biedram S. Šustīnam (apakšā).

Ar speciāliem ziņojumiem uzdeva vākt apsūdzošas ziņas par aizdomās turamiem. Par ikvienu no tiem čekai bija savs īpašs reģistrs. Ja materiālu pietrūka vienā iestādē, tos aizņēmās no otras.

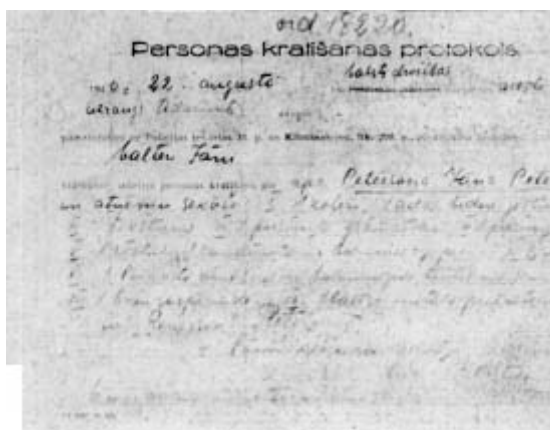
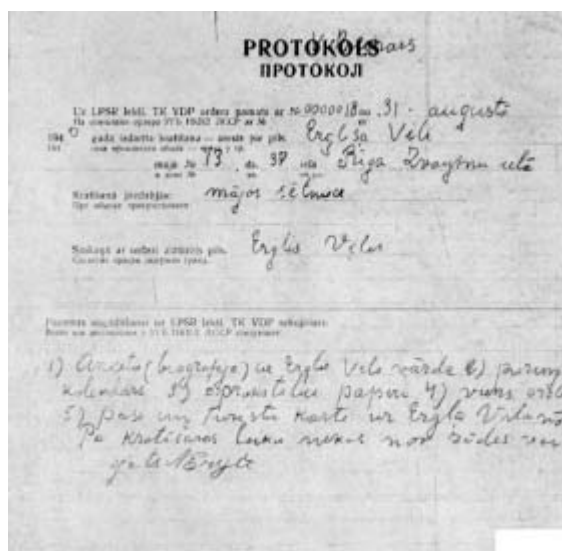

Latvijas iekšlietu tautas komisariata rīkojums kompromitējošu ziņu vākšanai

LAVIEŠUS SĀKA VAJĀT JAU PIRMAJĀS BOĻŠEVIKU DIENĀS

Boļševiku valdīšanas metožu liecinieki:
apcietināšanas un kratīšanas protokoli.

Polijas kalendārs, atņemts pilsonim
Priedītim kratīšanā. Uzraksts liecina, kas
bija kratītāji.

Ziņas un norādījumus par
uzraugāmiem, kratāmiem vai
apcietināmiem čekai piegādāja rūpīgi
organizēts ziņotāju, spiegu un aģentu tīkls.
Bet vērtīgākos pakalpojumus sniedza
iestādēs un darba vietās ieliktie uzticības
vīri.

Lūk, daži no tiem, kas lika ciest
latviešiem: žīds Cipe Gutmanis, zaglis un
kramplauzis ar 3 1/2 g. cietuma stažu,
boļševiku ierēdnis dzīvokļu pārvaldē
(pirmais no augšas). Ernests Rožkalns
(apakšā), ielaušanās zādzību speciālists,
16 reizes sodīts, kāda tirdzniecības
uzņēmuma vadītājs boļševiku laikā.

Čekas gūstekņi - jauni, veci,
strādnieki un inteliģenti, vīrieši un
sievietes...

SĀPJU CEĻŠ,

KURU GĀJA
TŪKSTOŠIEM
LATVIEŠU

Rīgas Čekas gaitenis ar kamerām

Vieninieku kamera, viens no spīdzināšanas paņēmieniem. Šai kamerā nav iespējams ne izstiepties, ne gulēt. Apcietinātos vispirms nogurdināja, lai mazinātu viņu izturību un pretestības spēju pratināšanas laikā.

Čekas pagalms, kur
apcietinātos reizēm izveda staigāt.

Viena no čekas kamerām. Naktī šē pēkšņi atskanēja sauciens: «Celties!» Čekisti izsauca apcietināto vārdus. Izsauktajiem pavēlēja sekot - pa bezgalīgiem gaitenīem tos veda uz kādu telpu.

TĀ BIJA ŠAUTUVE

Šeit bija gādāts par visu: lai šāvieni nebojātu sienas, tām bija koka apšuvums, durvis klāja mīksts apsītums - ir zināms, cik labi tas slāpē skaņu. Grīdas bija segtas cementa plāksnēm, lai asinis būtu viegli nomazgājamas (pa kreisi).

*Skats
šautuves
telpā*

Lai mocekļu asinis neapslacītu sienas, tās bija klātas ar sevišķu impregnētu audumu. Asinis aizplūda pa noteku šautuves stūrī. Pēc pastrādātā šausmu darba telpu izskaloja nākamai reizei. Tādā kārtā rievā ap noteku sakrājušās un vēlāk tika atrastas 240 lodes. Cik to neizskaloja notekā?

*Noteka
šautuves
stūrī*

VIENS NO TŪKSTOŠIEM KĀDA LATVIEŠA CEĻŠ

no dzīves un brīvības pa čekas šausmu
labirintiem līdz mocekļa nāvei.

Bij. Latvijas armijas štāba organizācijas un mobilizācijas daļas pr-ks pulkvedis
Streipa

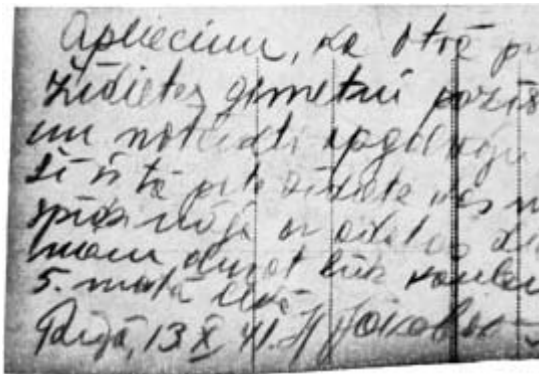
Iekšlietu (NKVD), vēlāk valsts drošības komisārs S. Šustins.

Iekšlietu komisārs A. Noviks, amatā nāca pēc Šustina.

Mozus Citrons, Daugavpils čekas ārsts ar algu 900 rubļiem mēnesī - 3 reizes vairāk par ārstu normālo algu. Ko viņš ārstēja?

Žīdiete, ko čeka algoja spīdzināšanas uzdevumiem.

TĀDI IR VIŅI
PAŠI UN TĀDI
VIŅU UPURI...

Kāds boļševiku upuris. Nogalināts ar t. s. žīdu «šecherta» griezienu.

VIŅU ASINIS BRĒC UZ DEBESĪM

Augšā: mocekļu asinīm slacītais sienas paklājs Rīgas čekā. Nakti nošautos smagajās automašīnās nogādāja ārpus Rīgas aprakšanai. Apakšā: čekas pagalmā atrastais asiņainais brezents, ar ko pārklāja aizvedamos pēdējā ceļā.

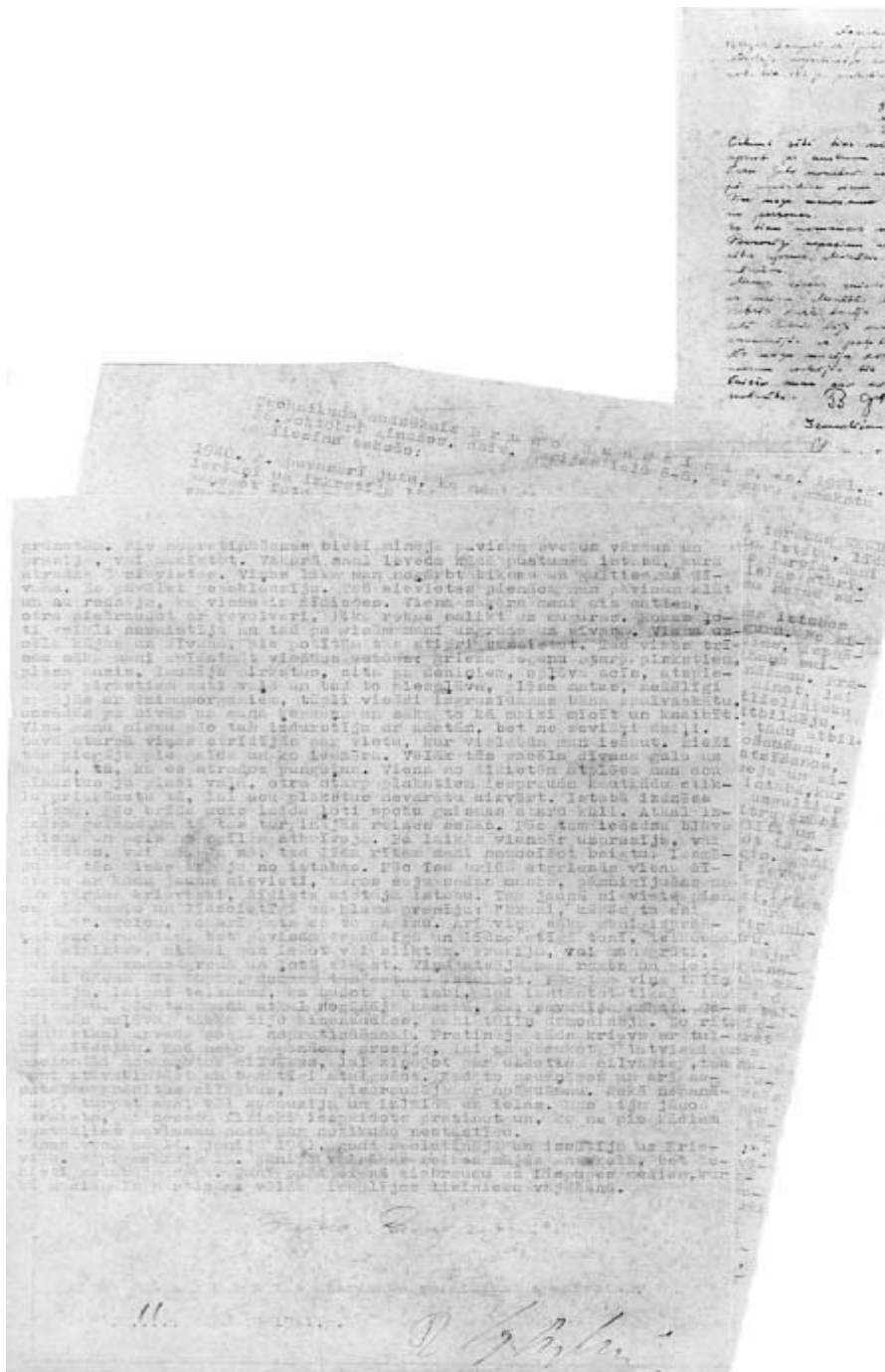

Skolnieks Bruno Rungainis - viens no retajiem, kam laimējās izklūt no čekas nāvīgajiem skāvieniem.

Ko gan nepastāstītu tie neskaitāmie mocekļi, kas aplukuši uz visiem laikiem?

Analfabēta žīda Gincburga liecība par nagu maukšanu Daugavpils cietumā.

Bruno Rungaiņa liecība par spīdzināšanu čekā.

Zeme atvērās...

Klusa vasarnīca Baltezerā... Uz turieni slēgtās automašīnās bruņoti čekisti aizveda desmitiem latviešu patriotu. Aiz šīs vasarnīcas sētas beidzās viņu moku ceļš.

Netālu no vasarnīcas, starp jauniem, dzīvības sulas pilniem kokiem blāvoja svaigi raktā zeme.

No asiņainā jūga atbrīvota, 1941. gada jūlijā zeme atdeva noslēpumu. Tā atklāja ļoti daudz no tā, ko bolševiki jo rūpīgi centās slēpt aiz restotiem logiem, dzeloņainām stieplēm, pagrabos un savās smadzenēs.

Krustām šķērsām samesti, kopējā bedrē Baltezers vasarnīcas dārzā gulēja nošautie. Bedre atdeva aizvien jaunus un jaunus liķus.

**ZEME PATEICA, KAS IR
BAIGAIS GADS!**

BALTEZERĀ ATRASTIE UPURI

Par savu tēviju mirušo
mocekļu atdošana cilvēka
cienīgam aizsauls ceļam prasīja
daudz uzmanīgas rūpības.

Daudzi pirms nāves bija
aplaupīti - atņemti apavi,
novilkta drāna. Bet vēl
vairākiem pirms nāves bija
atņemts viņu cilvēciskais izskats -
bija grūti atpazīstamas sadauzītās,
veidu zaudējušās sejas, pēcnāves
miegā zemes pārvērstiem
vaibstiem.

Daudzu mocekļu rokas
bija cieši saistītas uz
muguras. Ko šie nelaimīgie,
spīdzinātie, nogurušie,
vārdzinātie ļaudis būtu
varējuši apdraudēt?

*Līkus atbrīvoja no
drēbēm*

23 gados boļševisms nebija mainījies. Atrakto upuru kapenes
atklāja to pašu ainu, ko 1919. g. boļševiku pirmā iebrukuma laikā
Latvijā.

*Noslepkavoto rindas
Baltezerā*

Boļševikiem atkāpjoties Krustpils lidlaukā
noslepkavotie latvieši.

Aizvien jaunas un jaunas kapenes atdeva savus upurus:
Rīgā pie Krusta baznīcas atraktie mocekļi.

Bet tai laikā, kad pagrabu mūri apslāpēja tūkstošu mocekļu
vaidus, kad šāvienī naktīs izdzēsa neskaitāmas dzīvības,

Nošauto latviešu mirstīgās atliekas pēc apskates Dreiliņos

varasvīriem neklājās ļauni. No kreisās: Augstākās padomes
locekļi V. Lācis, partijas sekretārs Ž. Spure un Ieļļu valdības
prezidents prof. Kirhenšteins kādās boļševiku svinībās.

Biķerniekos atrakto liķu identificēšana

Visā Rīgas tuvākā apkārtnē bija atrodamas nošauto bedres. Ikvienā no tām atradās 10 - 30 liķu un vairāk. Biķerniekos atklāja jaunas kapenes, Dreiliņos vēl citas.

Cik tādu brāļu kapu slēpa un vēl slēpj visa latviešu nelaimīgā, bargi piemeklētā zeme? Daudzu kapenēs atrasto vārdi nav zināmi, neskaitāmu citu likteņiem nav iespējams izsekot vēl šodien.

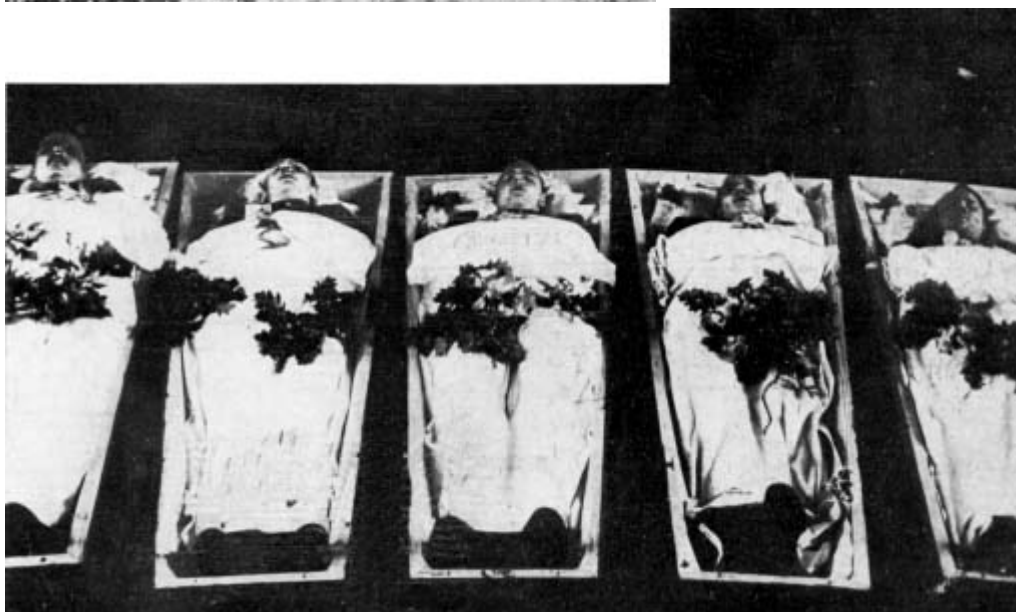
Dreiliņos atrakto upuru rinda

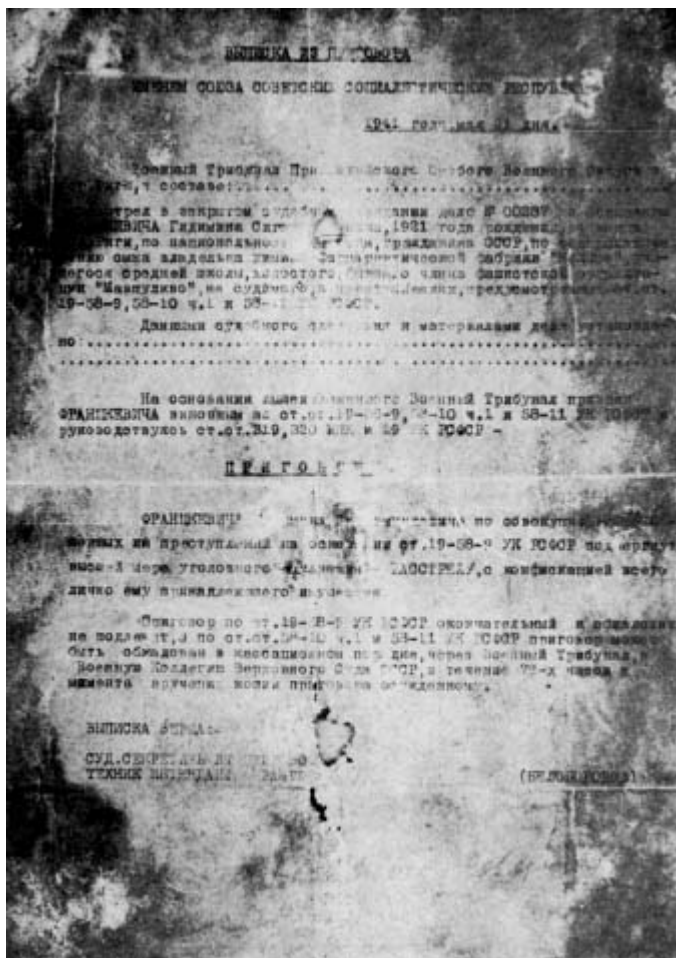

Vācijas-Padomju Savienības karam sākoties, boļševiku terrors vēl pastiprinājās, noiedams līdz atklātai slepkavošanai. Baigais liktenis vissmagāk piemeklēja latviešu karavīrus: par politiski neuzticamiem uzskatītos atvaļināja no dienesta. Karaspēka vienību novietojumu atstājot, ceļā tos nodevīgi ievilināja slazdos un apšāva.

Balvu pag. 1941. g. 29. junijā noslepkavotie Vilis Lapiņš, kāds nezināms karavīrs un Pēteris Krauja

Litenes nometnes tuvumā atrastie nošautie karavīri - no kreisās: E. Vilkājs, J. Pinka, V. Leja, V. Tumaševics, A. Tumaševics

Pie nogalinātā skolnieka Gedimina Frankeviča atrastais izraksts no nāves sprieduma:

«Frankeviča, Gedimina, Sigismunda dēla pastrādātiem noziegumiem pēc to smaguma un RSFSR sodu likuma kodeksa 19. -58. -9 pantu pamata piemērojams augstākais soda mērs - nošaušana, ar visu viņam personīgi piederīgās mantas konfiscēšanu.»

Šis īsais teksts izdzēsa cilvēka dzīvību, atraujot tautai jaunu, zaļošķņņu zaru.

Gedimina Frankeviča līķis: stipri deformētā galva liecina, kādus pārbaudījumu ceļus nācās iziet latviešu mocekļiem, līdz nāve atbrīvoja tos no ciešanām.

Lūk viņi

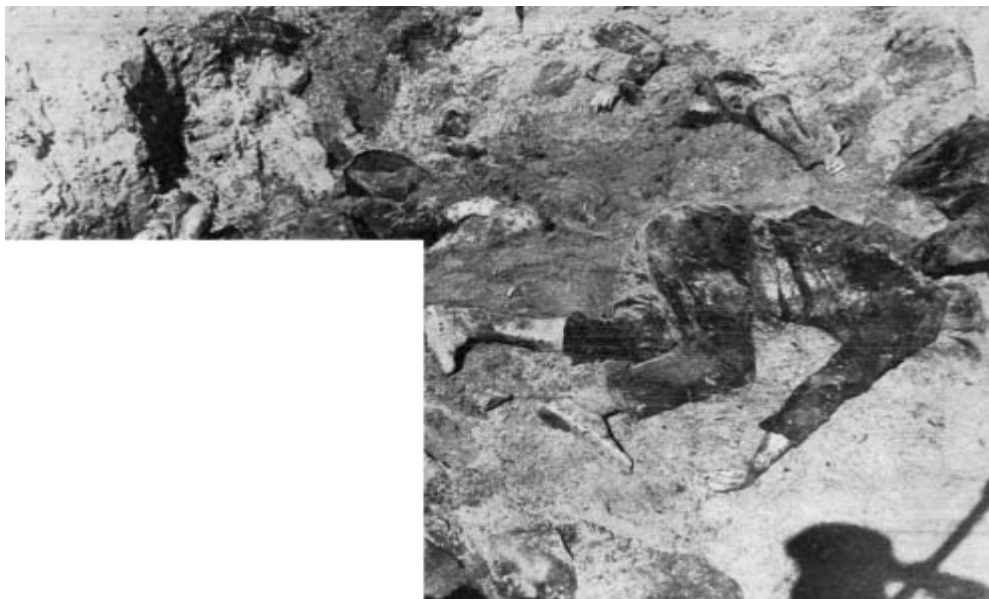
Kara sākšanās padzina no latvju zemes tās asinskāros varmākas. Nepaguvuši iznīcināt latviešu tautu, jauzdami savas varas pēdējās stundas, boļševiki zvēriski izrēķinājās ar upuriem - centrālcietumā ieslodzītajiem - nevarīgajiem, pretoties nespējīgiem, nelaimīgiem ļaudīm.

Līķu atrakšana Rīgas Centrālcietuma pagalmā

Tikai pāris pēdu bieza zemes kārtā sedza boļševiku nošautos cietumā ieslodzītos, kas tur, cits citam virsū samesti, gulēja nekārtīgās kaudzēs.

Zeme atdod upurus

K o p ē j ā b e d r ē.

Daudzi, pēc kuriem piederīgie bija neatlaidīgi un velti meklējuši un taujājuši, - daudzi no tiem atradās šais bedrēs, nespējami savai tautai vairs neko pastāstīt.

Bet viņu asinis runā.

Un tās spēj pasacīt daudz vairāk
nekā visi baigākie vārdi kopā.

Izraktos upurus, pēc
atbrīvošanas no drēbēm un
nomazgāšanas, rūpīgā apskatē
mēģināja identificēt.

Arvienu jauni un jauni upuri (pa kreisi)

Līķu rindas Rīgas Centrālcietuma pagalmā

Viss, kas palicis pāri no daudzu tēvijai
veltītu mūžu un dzīvību zaļoksnējā spēka.

Sanitāri iznes upuri no bedres

Līķu rindas Centrālcietuma pagalmā

*Centrālcietuma
pagalmā*

Tā boļševiki savas varas pēdējās stundās 28. jūnijā 1941. gadā
izrēķinājās ar cietumos ieslodzītajiem iedzīvotājiem.

Nošauto un bez vēsts pazudušo piederīgie meklē savus tuviniekus starp līķiem Centrālcietuma pagalmā

Арсен. овал. на
 швейцар. в
 788 2. новина
 пошл. на: Папу-
 4/11 412.

Pa kreisi bolševiku zemiskā cinisma dokuments: kādas čekas amatpersonas cietuma administrācijai izdota kvīts par nāvei noņemto saņemšanu ar tekstu: «Arestētos sešdesmit divus cilvēkus saņēmu.» - Kā redzams, cilvēku vārdi bolševikiem nebija svarīgi, vienīgi skaits. Ar skaitu saņemtos ar skaitu arī nošāva.

Bolševistisko slepkavu īsto vērienu apliecina iekšējās drošības komisara Šustina ar sarkanu tinti uz apcietināto saraksta rakstītā baigā rezolūcija: «**Nemot vērā sociālo bīstamību, visus nošaut**» (apakšā).

И/П	Имя, фамилия, дата рождения	Судимость обвинения
1.	Александров, Александр Иванович	1914 г. вступил в коммунистическую партию. Арестован 10.06.41. Осужден по ст. 58-10, 58-11. Приговорен к расстрелу.
2.	Сидоров, Иван Иванович	1915 г. вступил в коммунистическую партию. Арестован 10.06.41. Осужден по ст. 58-10, 58-11. Приговорен к расстрелу.

Всего
 78 человек
 расстреляно
 26/11-412

Šis nāves spriedums izdzēsa 78 cilvēku dzīvības, kas, kā augšējais saraksts rāda, «apcietināti par kontrrevolūciju».

Lūk, šīs kontrrevolūcijas dēļ nošauto latviešu nāves sodu motīvi:

- «Dziedājis latviešu tautas dziesmas.»
- «1. maijā nav dziedājis Internacionāli.»
- «Cēlies no budžiem.»
- «Izmantojis citu darbaspēku.»
- «Slēpies mežā.»
- «Gaisa trauksmes laikā uzturējies kapsētā.»
- «Bijis korporācijas loceklis.»
- «Bijis mazpulku organizācijas loceklis.»
- «Bijis aizsargs.»
- «Bijis policijas kārtībnieks.»
- «Apbalvots ar Lāčplēša kara ordeni.»
- «Cīnījies Latvijas armijā pret bolševismu.»
- «Bijis pretbolševistiski noskaņots.»
- «Ignorējis sarkanarmiešus.»
- «Nonievājis komunistu partiju.»
- «Bijis Latvijas valsts prezidenta adjutants.»
- «Cēlis naidu pret citām tautām.»

Viņu bija neskaitāms pulks

Drēbnieks Voldemārs Janelis privātā dzīvē

Drēbnieks Voldemārs Janelis - čekas gūsteknis

Kas viņu pazinis dzīvē, tas to vairs neuzzīmēs
nāvē. Par to gādāja čeka.

Drēbnieks Voldemārs Janelis - čekas upuris

TIK VIEN NO VIŅIEM PALICIS

Skolu departamenta direktors Arnolds Čuibe

VIŅU NOZIEGUMS - TO
AMATĪ, VIŅU LIELĀKAIS
PĀRKĀPUMS - KALPOŠANA
TAUTAI UN TĒVIJAI

Dzelzc. aizs. pulka komandieris Jānis Ozoliņš

**RINDU
PA
RINDAI,
SIMTIEM
UN
SIMTIEM**

Michails Afanasjevs

Andrejs Krūmiņš

Sadauzītie galvas kausi un sakropļotās sejas, vaļējās, sašķobītās mutes - viss liecina par tām drausmīgajām ciešanām, ko mocekļiem nācās pārdzīvot viņu pēdējās dienās un nāves stundā.

Pēteris Dobe

Staņislavs Belkovskis

Kārlis Purniņš

BOĻŠEVISMA «VIENLĪDZĪBAS IDEJAS» VĀRDĀ NOMOCĪTIE UN NOGALINĀTIE

*Jānis Steps
Alberts Broders
Nicolajs Zokorko*

«Nr. 6»

TIK VIEN PALICIS NO CILVĒKA

Daudzu upuru personības nekā vairs
nebija iespējams noskaidrot.

Arvīds
Zemītis

Nezināms upuris, Nikolajs Dāvis, Jānis Opincāns

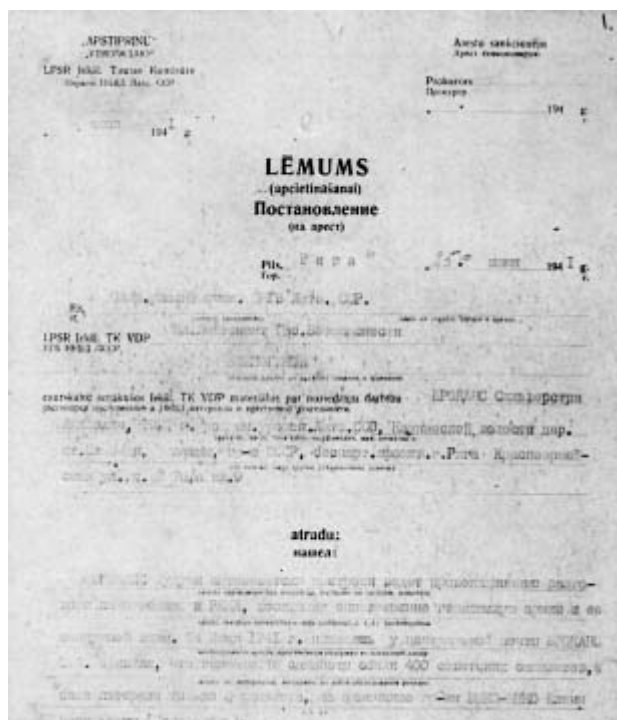
TIKAI RETAJIEM IZDEVĀS IZGLĀBTIES NO PĀRĒJO LIKTEŅA

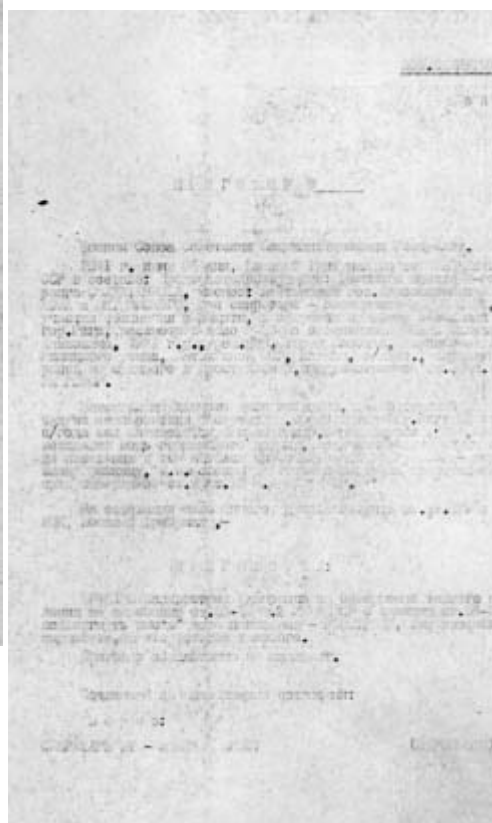
Viens no viņiem - Silvestrs Brokāns

Apcietinātā «pase» - viņa kameronas kartīte

Apcietināšanas motīvs - Brokāna izteiciens:
«Vācieši notriekuši 400 boļševiku lidmašīnas,
pēc 2 nedēļām tie būs šeit.»

Nāves sprieduma teksts

Pagāja tikai dažas dienas, Rīgu atbrīvoja. Bet Brokānam vēl 26. jūnijā tika piespriests nāves sods. Tikai brīnums to izglāba.

Paziņojums

boļševiku terrors kļuva neapprakstāms.

Paziņojumi ielās vēstīja par apcietināšanām. Kad vēlāk atvēra nošauto kapenes, izrādījās, ka starp nogalinātiem nebija neviena žīda.

No Liepājas atkāpdamies, boļševiki steigā vēl paguva izrēķināties ar saviem gūstekņiem.

Aina Liepājas milicijas pagrabā.

Visi trīs nošautie - vienas ģimenes piederīgie. To «noziegums» - viņu dzīvokļa priekšā atrasts balts drēbes gabaliņš. Nāves sprieduma motivējums: signalizēja vācu aviācijai.

P a z i ņ o j u m s

Vakar un šodien par kontrrevolucionāru darbību - diversijas aktu organizāciju, reroru, signalizāciju ienaidniekam u.t.t., arestētas vairākas personas, starp tām: LŪKINS Miervaldis Jāņa d., RAINICS Nikolajs Georga d., NEIBERGS Heinrichs Jāņa d., KUZNECOVS Matvejs Nikolaja d., KAGANS Jāzeps Abrāma d., ČUIBE Arnolds Jāņa d. un citi.

Visiem arestētiem piespriests nāves sods nošaujot, un spriedums izpildīts.

Tā rīkosies ar katru, kas kaut kādā veidā mēģinās atbalstīt ienaidnieku un nodot savu Dzimteni.

Uzaicinu Rīgas pilsētas darba ļaudis būt palīdzīgiem naidīgo elementu atklāšanā.

Rīgas garnizona priekšnieks
ģenerālleitnants SAFRONOVS.

1941. gada 27. jūnijā.

Līķu kaudze kādā Liepājas
milicijas pagraba telpā, kurā vispirms
iemesta rokas granāta, pēc tam dzīvi
palikušie nošauti.

Vēlreiz Liepājas milicijas pagrabs.

Upuri Daugavpilī.

Arī Valmieru piemeklēja tas pats liktenis.

Nošauto rindas Valmierā

VISĀ ZEMĒ PLOSĪJĀS BOĻŠEVIKU SLEPKAVĪGAIS ĀRPRĀTS

Jelgavā
noslepkavotie
cīviliedzīvotāji. Pirms
nošaušanas tie
spīdzināti, pēc tam
iemesti mēslos.

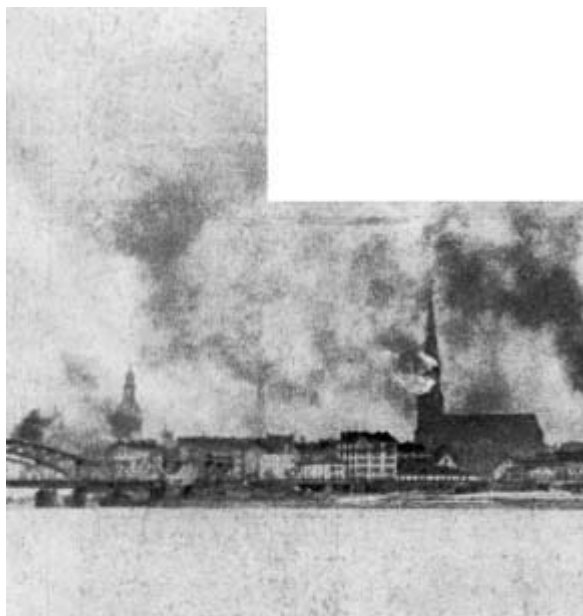

Nogalinātie
strādnieki Jelgavā.

TĀ BEIDZĀS KĀDAS ZEMCILVĒKU VARAS VALDĪŠANAS LAIKS

Uzbrūkošo vācu bruņoto spēku priekšā
no Rīgas atkāpdamies, boļševiki pameta
tukšas pudeles čekā... un pašu aizdedzināto
pilsētu.

Rīga deg

Rīgas iekšpilsēta pēc boļševiku padzīšanas

Arī bēgdami tie slepkavoja. Kāda boļševiku noslepkavota sieviete uz ielas Rīgas krišanas dienā.

Tie, kas nejutās droši, netīrās sirdsapziņas dzīti, devās līdz bēgošajiem boļševikiem uz austrumiem. Bet militārās operācijas bija ātrākas - daudzus žīdu bēgļus un boļševiku līdzskrējejus aizturēja.

*Bēgļu bars pēc to
atgriešanās Rīgā*

Baigā gada bilance

TĀDS BIJA SĀKUMS ... UN TĀDAS BEIGAS

BAIGĀ GADA BILANCE

Viss, ko latviešu tauta un zeme saņēma no boļševiku varas, kas nāca ar brīvības, brālības un vienlīdzības, ar laimīgas dzīves un saulainas nākotnes solījumiem:

APCIETINĀTI ... IZSŪTĪTI ... NOGALINĀTI ... PAZUDUŠI ...

34.250

Nodarbināti	Tiesībs 12.14. VI q.	Apdzīvotāji un lauksaimn.	Pasūtīti (izņemot) pēc 14. VI q.	Nogalināti	Kopā
Lauksaimniecībā	3.839	766	551	226	5.381
Rūpniec., amatniec., tirdzniec.	1.586	1.084	2.988	162	5.820
Satiksmē, transportā	227	281	2.375	59	2.942
Karavīri, polic. darbinieki	982	682	3.340	190	5.194
Valsts un pašvaldību darb.	1.311	599	569	77	2.556
Brīvās profesijās	697	178	209	44	1.128
Namīpašnieki, pensionāri	196	38	—	12	251
Skolnieki, bērni	3.290	364	1.070	49	4.773
Mājsaimniecībā	1.953	42	298	3	2.296
Pārējie, nezināmas nodarbošanās	613	2.007	749	540	3.909
Kopā:	14.693	6.041	12.161	1.355	34.250
Viņu starpā:					
vīrieši	6.294	5.686	9.801	1.235	23.016
sievietes	5.174	338	1.604	102	7.218
bērni līdz 16 g.	3.225	17	756	18	4.016
No Rīgas	3.540	1.925	5.812	289	11.566
Vidzemes	2.942	999	1.660	302	5.903
Kurzemes	2.146	583	968	144	3.841
Zemgales	2.655	657	768	110	4.190
Latgales	3.558	986	1.122	206	5.872
Nenoskaitīti	52	891	1.831	304	3.072

Samīts Latvijas karogs, tautas gods un cieņa, nolaupīta personīgā brīvība, izpostīta saimniecība un lauksaimniecība, aizvestas vērtības, kuģi, vilcieni, spēkrati un fabriku mašīnas, lauksaimniecības inventārs. Aizvests 488.000 lopu, 79.225 to labības, privātiem noguldītājiem nolaupīti viņu ietaupījumi, izpostīti meži boļševiku neskaitāmo militāro celtnu būvei, atkāpjoties tiši nodedzinātas ēkas un sabiedriskas celtnes, sagrauti tilti.

LATVIEŠU TAUTA TO NEKAD NEZIMIRSĪS